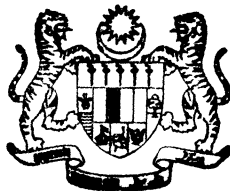

Jilid I
Bil. 84

Hari Jumaat
26hb Oktober, 1979

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLIMEN KELIMA

Fifth Parliament

PENGGAL PERTAMA

First Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 9047]

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG AHLI
PERSENDIRIAN:

Akta Kebebasan Penerangan [Ruangan 9075]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan, 1980 [Ruangan 9083]

USUL:

Anggaran Pembangunan, 1980 [Ruangan 9083]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELIMA

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' (DR) SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.P., P.I.S., B.S.I.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Wilayah Persekutuan, DATO' HUSSEIN ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

” Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.P.M.S., S.S.A.P. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J., K.M.N. (Segamat).

” Menteri Undang-undang, DATO' SERI HAJI HAMZAH BIN HAJI ABU SAMAH, S.S.A.P., S.I.M.P., S.M.K., S.P.D.K. (Temerloh).

” Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

” Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN SHAFIE, P.M.N., S.S.A.P., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

” Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TAN SRI DATO HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.M.J., S.P.D.K., S.S.I.J. (Tenggaroh).

” Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

” Menteri Pertahanan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).

” Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATO' AHMAD RITHAUDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bharu).

” Menteri Pelajaran, DATO' MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J., (Labis).

” Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).

” Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Jelebu).

” Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).

” Menteri Pertanian, DATO' SHARIFF AHMAD, D.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).

” Menteri Penerangan, DATO MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.J., K.M.N. (Pulai).

” Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO' RICHARD HO UNG HUN, D.P.M.P. (Lumut).

” Menteri Perusahaan Utama, DATO PAUL LEONG KHEE SEONG, D.P.C.M. (Taiping).

” Menteri Perusahaan Awam, DATO' ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T. P.P.T. (Kuala Trengganu).

” Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN LEO MOGGIE ANAK IROK (Kanowit).

- Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kemajuan Tempatan, DATO DR NEO YEE PAN, D.P.M.J. (Muar).
- „ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATO S. SAMY VELLU, D.P.M.S., A.M.N., S.M.S., P.C.M. (Sungai Siput).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, DATO MANSOR BIN OTHMAN, K.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, DATO' CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' MOKHTAR BIN HAJI HASHIM, D.S.L.D. (Tampin).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF (Kuantan).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ, D.P.M.S., A.M.N. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.M.N. (Telok Kemang).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO LEW SIP HON, D.P.M.S., J.M.N., K.M.N. (Shah Alam).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, DR LING LIONG SIK (Mata Kuching).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATUK HAJI ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., S.M.T., P.B. (Besut).
- „ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI DATO SYED AHMAD SHAHABUDDIN AL-HAJ, P.S.M., S.P.M.K., S.S.D.K., P.N.B.S., P.G.D.K., J.M.N., J.P. (Padang Terap).
- „ Timbalan Menteri Undang-undang, DATO' ABDULLAH BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N. (Ulu Nerus).
- „ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerlun-Langkawi).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN MAK HON KAM, J.M.N., A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S., D.S.A.P. (Pekan).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DR NIK HUSSEIN BIN ABDUL RAHMAN, K.M.N. (Kuala Krai).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, TUAN CLARENCE E. MANSUL (Penampang).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN CHIN HON NGIAN (Renggam).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN LUHAT WAN (Baram).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING, K.M.N. (Rajang).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, DATO ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO HAJI EMBONG BIN YAHYA, D.P.M.J., A.M.N., P.I.S. (Ledang).

” Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD (Johor Bahru).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Wilayah Persekutuan, TUAN ABDULLAH BIN HAJI AHMAD, K.M.N. (Kepala Batas).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, TUAN ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.M.T., S.M.S., P.I.S. (Kuala Selangor).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Awam, TUAN IDRIS BIN ABDUL RAUF, A.M.P., A.M.N. (Parit Buntar).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Utama, TUAN ABDUL RAHIM BIN DATUK THAMBY CHIK, P.J.K. (Alor Gajah).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, TUAN WILLIAM LYE CHEE HIEN (Gaya).

” Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN MOHD. KASSIM *alias* Yahya bin Ahmad (Machang)

” TUAN ABBAH BIN MENGIMBAL *alias* GEORGE ABBAH (Bandau).

” TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

” TUAN ABDUL GHANI BIN MISBAH, P.P.N., B.S.K. (Kinabatangan).

” TUAN ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR (Kulim-Bandar Bahru).

” TUAN ABDUL RAHMAN BIN DAUD (Pasir Mas).

” DATUK PATINGGI TAN SRI (DR) HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA’KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Paloh).

” TUAN ABDUL SHUKUR BIN HAJI SIRAJ (Tanjung Karang).

” DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.K.D., S.D.K. (Kota Setar).

” TUAN ALIAS BIN MD. ALI, P.J.K. (Ulu Trengganu).

” TUAN A.K. ALIUDDIN BIN PENGIRAN HAJI MOHD. TAHIR (Kimanis).

” TUAN HAJI AMPONG BIN PUYON, A.S.D.K., A.D.K., J.P.U., J.P. (Labuk Sugut).

” DATUK HAJI ASHKAR HASBOLLAH, P.G.D.K. (Marudu).

” TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).

” TUAN AWANG BIN JABAR, P.J.K. (Dungun).

” TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM, A.M.P. (Batang Padang).

” TUAN BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).

” TUAN CHAN TECK CHAN (Kota Melaka).

” TUAN CHAN KOK KIT *alias* CHAN KIT (Sungai Besi).

” DR CHEN MAN HIN (Seremban).

” DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).

” TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).

” TUAN CHIENG TIONG KAI (Sarikei).

Yang Berhormat PUAN CHOW POH KHENG, S.M.S. (Ulu Langat).

- „ TUAN RICHARD DAMPING ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN PETER PAUL DASON (Bukit Bendera).
- „ TUAN V. DAVID (Damansara).
- „ DATUK EDWIN ANAK TANGKUN, P.N.B.S., P.B.S., A.B.S. (Batang Lupar).
- „ DATUK STEPHEN ROBERT EVANS, P.G.D.K., J.P. (Keningau).
- „ TUAN FUNG KET WING (Sandakan).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH, S.P.D.K. (Ulu Padas).
- „ TUAN HASHIM BIN ENDUT (Ulu Muda).
- „ TUAN HASHIM BIN GHAZALI, A.M.N. (Matang).
- „ TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- „ DR HEE TIEN LAI, A.M.N., P.I.S., B.S.I., (Ayer Hitam).
- „ TUAN HIEW NYUK YING (Tawau).
- „ TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHAYA (Maran).
- „ TUAN HUSSEIN BIN MAHMOOD (Tanah Merah).
- „ TUAN IBRAHIM BIN MUHAMMAD, P.B., P.P.M., P.P.N. (Rantau Panjang).
- „ TUAN HAJI IKHWAN BIN NASIR (Pontian).
- „ TUAN ISMAIL BIN ARSHAD, A.M.K. (Jerai).
- „ TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, A.M.N. (Kemaman).
- „ TUAN JAMALUDDIN BIN HAJI SUHAIMI, A.M.N., P.J.K. (Sabak Bernam).
- „ TUAN KAMALUDDIN BIN MAAMOR (Hilir Perak).
- „ TUAN KARPAL SINGH (Jelutong).
- „ TUAN MARK KODING (Kinabalu).
- „ DATUK LEE BOON PENG, D.S.N.S., A.M.N., P.J.K., J.P. (Mantin).
- „ TUAN LEE KAW (Kluang).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING, A.M.K. (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Petalang).
- „ TUAN LEONARD LINGGI ANAK JUGAH, J.B.S. (Kapit).
- „ TUAN MOHAMAD TAJOL ROSLI BIN MOHAMAD GHAZALI (Grik).
- „ TUAN HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ TAN SRI DATUK HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN HAJI MOHAMMAD TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, D.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS, A.M.P. (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).

Yang Berhormat TUAN MOHD. NAKHAIE BIN HAJI AHMAD (Baling).

- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ TUAN MUHYIDDIN BIN HAJI MOHAMED YASSIN, P.I.S. (Pagoh).
- „ TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.N.B.D., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- „ DATUK JAMES PETER ONGKILI, D.I.M.P. (Tuaran).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K., S.D.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PATRICK ANEK UREN (Mas Gading).
- „ TUAN P. PATTO (Menglembu).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Bukit Mas).
- „ DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, S.P.D.K., J.P. (Silam).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SEOW HUN KHIM (Bukit Mertajam).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, J.M.N., A.M.P., P.P.N., P.P.M. (Kangar).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALLEH, A.M.N., P.K.T., J.P. (Balik Pulau).
- „ PUAN SHARIFFAH DORAH BINTI MOHAMMED (Semerah).
- „ TUAN SIBAT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATO' HAJI KAMARUDDIN, A.M.N., S.M.S. (Sepang).
- „ TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, A.M.P., P.J.K. (Arau).
- „ TUAN RAYMOND SZETU MEI THONG (Lambir).
- „ TUAN TAN KOON SWAN, A.M.P., J.P. (Raub).
- „ DR TAN TIONG HONG (Kepong).
- „ TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- „ TUAN TING CHEK MING (Bruas).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN UMAR BIN HAJI ISMAIL, A.M.N., P.P.T. (Padang Rengas).
- „ WAN MOHD. NAJIB BIN WAN MOHAMED (Pasir Puteh).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN WONG HOONG KEAT (Tanjong).
- „ DR WONG SOON KAI, P.B.S. (Sibu).
- „ TUAN YANG CHOONG FU (Kinta).
- „ PUAN YONG FATIMAH BINTI MOHD. RAZALI, A.M.N., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN YUSOF BIN MALIM KUNING *alias* ABDUL RAHMAN BIN MOHD. JANI, P.I.S., B.S.I. (Panti).
- „ TUAN HAJI ZABIDI BIN HAJI ALI, P.J.K. (Permatang Pauh).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P. B. Menon.

Penolong Penyunting: Haji Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Jumaat, 26hb Oktober, 1979

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAANPENYALAHGUNAAN DADAH DI
RANCANGAN FELDA

1. **Tuan Ismail bin Said** minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan berapa buah rancangan FELDA yang terlibat dengan penyalahgunaan dadah yang dapat dikesan dan berapa ramaikah peserta yang terlibat dan sejauh manakah kemajuan yang dicapai setakat ini dalam kajian yang dibuat mengenai penyalahgunaan dadah di kalangan peneroka.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, berasaskan kajian awal yang telah dijalankan, terdapat sebanyak 27 buah rancangan atau lebih kurang 18% dari sejumlah 147 rancangan FELDA yang ada peneroka, dikatakan terlibat dalam penyalahgunaan dadah. Dari rancangan-rancangan ini 213 orang dapat dikesan. Dari bilangan ini hanya seorang sahaja peneroka yang terlibat, yang lainnya adalah terdiri dari belia dan anak-anak peneroka di rancangan. Ini bermakna bahawa lebih kurang 0.06% atau 6 orang daripada tiap-tiap 1,000 orang penduduk Rancangan FELDA terlibat dengan kegiatan penyalahgunaan dadah. Didapati sebahagian besar dari kejadian-kejadian penyalahgunaan dadah ini berlaku di rancangan-rancangan FELDA di negeri Johor.

Beberapa langkah tegas telah dijalankan untuk mengawal dan membendung masalah ini. Sebagai usaha jangka pendek sistem kawalan yang ketat telah dikuatkuasakan, melalui badan-badan Sukarelawan tempatan

seperti RELA, RUKUN TETANGGA, Jawatankuasa Anti-Dadah dan juga oleh kakitangan Perbadanan Perkhidmatan Keselamatan FELDA.

Di samping itu kempen-kempen penerangan diteruskan juga di kalangan ketua-ketua peneroka dan juga isteri-isteri mereka serta juga untuk pemimpin-pemimpin belia dan belia keseluruhannya.

Di samping usaha jangka pendek kegiatan yang bertujuan untuk menggalakkan belia menyertai projek-projek ekonomi serta sukan dan rekreasi juga dijalankan selari dan selaras dengan usaha-usaha lain. Kegiatan-kegiatan ini dirancang oleh Persatuan Belia di rancangan-rancangan berkenaan.

Kempen secara besar-besaran, ceramah-ceramah dan pamiran telah dianjurkan dalam kawasan FELDA. Dalam kegiatan seperti ini agensi-agensi luar seperti PEMADAM, Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri, Pusat Pemulihan Dadah turut juga dilibatkan sama.

Tuan Hussein bin Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, sebentar tadi Yang Berhormat Menteri yang berkenaan memberitahu bahawa seramai 213 orang telah dikesan melalui 27 rancangan FELDA. Saya ingin tahu macam manakah caranya mereka ini dikesan sehingga terdapat seramai 213 orang dan apakah terdapat di antara mereka ini yang menyerah diri kepada pihak yang berkuasa setelah mereka sendiri menjadi penagih dadah.

Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, bukanlah 213 itu penagih dadah, tetapi terlibat. Boleh jadi di antara 213 orang itu ada yang baru merasa 2-3 kali, belum lagi jadi penagih. Sebahagian daripadanya yang dikatakan penagih, kalau sudah jadi penagih susahlah.

Cara mengesannya ialah dengan cara kita meminta kerjasama melalui Ketua-ketua Peneroka, minta ibubapa mereka itu tampil

ke hadapan memberitahu nama anak-anaknya kepada Pengurus Rancangan dan dengan kerjasama inilah kita dapat kesan pada tiap-tiap rancangan berapa yang dikatakan terlibat dalam penyalahgunaan dadah dan mana yang betul-betul jadi penagih kita bawa dia untuk diperiksa di tempat pemulihan dan kita cuba pulihkan dengan seberapa yang boleh.

Tuan Ismail bin Said: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Menteri mengatakan di antara 213 orang yang dapat dikesan hanya seorang sahaja peneroka yang benar-benar terlibat dengan dadah. Saya ingin tahu apakah tindakan yang diambil terhadap peneroka ini.

Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, kita cuba memulihkan mereka itu dan saya belum tahu sama ada sudah pulih ataupun tidak, saya memberi arahan sekiranya pulih jangan dikeluarkan kerana tanggungannya besar. Kalau tidak dapat dipulihkan lagi, itu merosakkan orang lain, kita akan ambil tindakan untuk dikeluarkan.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Speaker, tadi Yang Berhormat Menteri ada berkata bahawa beberapa langkah telah diambil untuk mengatasi masalah penyalahgunaan dadah dalam rancangan FELDA. Di sini suka saya bertanya sama ada pihak Kementerian yang berkenaan bercadang untuk menubuhkan satu unit khas untuk menentukan sama ada masalah ini ialah satu masalah sosio-ekonomi dan jika benar bolehkah unit ini mencari jalan-jalan yang berjangka panjang untuk mengatasi masalah penyalahgunaan dadah ini.

Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini senang sahaja, sebab saya sudah 15 tahun pengalaman

Tuan Yang di-Pertua: Pengalaman apa?

Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof: Bukan pengalaman menghisap (*Ketawa*) tetapi masa itu perkara penyalahgunaan dadah ini adalah di bawah Kementerian saya. Sebenarnya yang banyak berlaku ini dekat dengan Kulai. Bandar Kulai itu tahulah siapa yang ramai di dalamnya dan berhampiran sangat dengan kawasan FELDA itu. Dengan sebab belia-belia ini selalu ke bandar berulang-alik, daripada situlah mereka bercampur

dengan orang-orang yang menghisap dadah. Itu yang banyak terlibat, di tempat lain tidak banyak. Bukanlah disebabkan sosio-ekonomi, ibubapanya senang, mereka bersekolah tetapi kalau sudah berjumpa dengan seorang kawan, tidak usahkan anak peneroka, anak Yang Berhormat pun ada terkena, anak orang besar pun ada terkena, ini bukan sosio-ekonomi. Masalahnya ialah sebagaimana kita tahu kebanyakan daripadanya ialah dengan sebab mereka itu pelik hendak tahu, hendak merasa. Belia-belia ini kalau berumur 12-13 tahun semuanya pelik hendak tahu dan hendak rasa benda itu. Kadang-kadang dia rasa sekali tidak hendak lagi. Setengahnya rasa sekali dua, rasa sedap, hendak teruskan. Ini bukan dadah sahaja, yang lain pun begitu juga, kerana hendak rasa.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Mengikut penerangan Yang Berhormat Menteri beberapa langkah tegas telah diambil untuk menghapuskan penyalahgunaan dadah di rancangan-rancangan FELDA. Apabila pengumuman menyatakan bahawa rancangan FELDA ini telah dijangkiti dengan penyakit penyalahgunaan dadah banyak pihak-pihak yang merasa kesal atas perkara ini. Yang saya faham dalam Jabatan-jabatan Kerajaan pihak Kerajaan telah membuat pekeliling memberi tempoh kepada pegawai-pegawai Kerajaan supaya mana-mana mereka yang terlibat dengan dadah terpaksa memberitahu kepada pihak yang berkenaan. Adakah pihak Yang Berhormat Menteri bercadang hendak menggunakan kaedah yang sama kepada peneroka-peneroka FELDA sama ada mereka sendiri yang terlibat dalam penyalahgunaan dadah atau waris-waris mereka yang terlibat ini diberi tempoh sekian-sekian lama mesti diadukan kepada pihak yang berkenaan dan selepas itu kalau didapati mereka ini terlibat dan tidak mengadu akan diambil tindakan yang tegas.

Tan Sri Dato Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini telah dibawa dalam mesyuarat peringkat nasional antara ketua-ketua rancangan FELDA supaya membincangkan perkara ini sungguhpun belum meluas lagi kalau dibandingkan luar daripada kawasan FELDA. Dan saya memberi arahan juga kepada mereka kalau sekiranya peneroka sendiri ada menagih dadah, lantas diubati, kalau kedatangan kemudian tidak boleh diubati, mereka

akan disingkir. Tetapi cadangan Yang Berhormat untuk saya mengarahkan anak-anak tanggungannya pula, kalau mereka itu dapat tahu, tidak dapat mengawal anaknya yang menagih dadah, hendak diambil tindakan juga, saya timbulkan di sini, adakah anak-anak Ahli-ahli Yang Berhormat kalau tidak dapat dikawal atau anak-anak pegawai-pegawai Kerajaan menghisap dadah, bukan diambil tindakan ke atas bapanya, dikeluarkan—buang, kepada Members of Parliament atau kepada pegawai-pegawai Kerajaan; saya fikir tidak patut. Itu jawapannya.

PERKHIDMATAN PARLIMEN—TUGAS

2. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau bercadang hendak mengadakan tambahan yunit-yunit yang tertentu seperti yunit percetakan, yunit penyelidikan, penilaian tentang kemajuan Parlimen dan sebagainya bagi menambahkan lagi kelicinan tugas-tugas dalam perkhidmatan Parlimen.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Shahrir bin Abdul Samad): Tuan Yang di-Pertua, Jabatan Parlimen sentiasa berusaha dan mengkaji cara-cara untuk melicinkan lagi Perkhidmatan Parlimen dari semasa ke semasa. Bagi maksud ini juga, Yunit Permodenan Tadbiran dan Perancangan Tenaga Manusia di Jabatan Perdana Menteri telah membuat kajian untuk mengemas dan melicinkan lagi pentadbiran Jabatan Parlimen khasnya mengenai pengeluaran Penyata Rasmi, Minit-minit Mesyuarat, Aturan-aturan Urusan Mesyuarat dan sebagainya. Laporan itu sudahpun disiapkan untuk dikaji oleh Jawatankuasa Penasihat Perkhidmatan Parlimen.

Mengenai penubuhan yunit percetakan, perkara itu belumlah lagi perlu memandangkan tugas-tugas itu dijalankan dengan sempurna oleh Jabatan Percetakan Negara. Atas cadangan Yang Berhormat bagi menubuhkan yunit penyelidikan dan penilaian kemajuan Parlimen adalah difikirkan tidak perlu pada masa ini.

PENERBANGAN CONCORDE

3. Tengku Noor Aishah binti Tengku Ahmad minta Menteri Pengangkutan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa tidak terdapat bukti yang cukup tentang kegegaran alam sekeliling seperti yang berlaku di Amerika

Syarikat disebabkan Penerbangan Concorde semata-mata kerana bunyinya bising dan sekiranya laporan yang disediakan oleh pakar-pakar kita tidak ada menunjukkan yang tak boleh menjejaskan ekoloji negara ini misalnya pembiakan ikan-ikan di lautan kita adakah Kerajaan akan bertolak ansur membenarkan kapal terbang Concorde melalui ruang angkasa kita; dan lebih menitik-beratkan pula soal hak-hak pendaratan yang lebih (Airbus/DC-10) antara KL-London daripada menekankan laporan alam sekitar yang ternyata tidak ada kes yang tertentu seperti yang dilaporkan di Amerika Syarikat. Jika tidak, mengapa.

Menteri Pengangkutan (Dato' Lee San Choon): Tuan Yang di-Pertua, masalah berkaitan dengan penerbangan Concorde ialah mengenai kesan-kesan yang mungkin timbul akibat dari penerbangannya dengan kelajuan "supersonic". Pada masa ini belum ada negara di dunia iaitu termasuk juga Amerika Syarikat yang membenarkan penerbangan Concorde secara supersonic di ruang udara atas wilayah darat masing-masing mahupun di atas perairan yang berdekatan. Oleh itu Malaysia memandang berat atas kemungkinan timbulnya kesan-kesan yang tidak dingini dari penerbangan supersonic Concorde, dan dengan yang demikian pengawasan (monitoring) ke atasnya sedang dijalankan.

Perkara untuk menambah hak mendarat pesawat MAS di London adalah perkara yang berasingan dan tidak berkaitan dengan masalah penerbangan Concorde. Rundingan-rundingan perjanjian udara yang telah diadakan baru-baru ini di antara perwakilan-perwakilan Malaysia dan United Kingdom telah pun mencapai kejayaan. MAS dijangka akan mula mengadakan satu lagi perkhidmatan DC 10 tambahan ke London menjadikannya sebanyak 3 kali seminggu menjelang bulan Januari, 1980.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Speaker, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu Dewan ini sama ada benar bahawa Kerajaan telah melanjutkan masa (trial period) untuk penerbangan Concorde dan jika sekiranya benar, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberi sedikit maklumat atas perkara ini?

Dato' Lee San Choon: Ada, Kerajaan telah memberi "trial period". Sebab-sebabnya saya telah berikan iaitu Kerajaan sedang

monitoring atau mengawasi apa kesan-kesan yang akan berlaku dengan mengadakan penerbangan supersonic di ruang udara dan perairan yang berdekatan dengan kita.

PERSIDANGAN COMMONWEALTH DAN NEGARA-NEGARA BERKECUALI

4. Tuan Mohd. Nakhaie bin Haji Ahmad minta Perdana Menteri menyatakan sebab-sebab beliau tidak menghadiri sidang-sidang kemuncak negara-negara Commonwealth di Lusaka dan Negara-negara Berkecuali di Havana, manakala beliau dapat membuat lawatan-lawatan panjang ke Republik Rakyat China dan Russia.

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memang telah bercadang bagi menghadiri Persidangan Commonwealth di Lusaka dan Persidangan Kemuncak Negara-negara Berkecuali di Havana dan persiapan awal telah dibuat bagi kehadiran beliau di kedua-dua persidangan tersebut. Walau bagaimanapun, sekembalinya beliau dari lawatan rasmi ke Republik Korea, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengidapi demam flu dan telah dinasihatkan oleh doktor supaya berehat dan tidak membuat perjalanan yang jauh. Oleh hal yang demikian, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah tidak dapat menghadiri kedua-dua persidangan tersebut.

Tuan Lim Kit Siang: Sebab Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak hadir persidangan di Havana ialah oleh kerana mengidapi flu. Kenapa Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri tidak mengganggukannya?

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Cuba ulang yang akhir.

Tuan Lim Kit Siang: Kalau Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak boleh menghadiri Conference di Havana oleh kerana flu, kenapa Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri tidak menggantikannya atau adakah Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri pun ada flu?

Tuan Shahrir bin Abdul Samad: Tuan Yang di-Pertua, kebiasaannya memanglah persidangan-persidangan di Lusaka ataupun di Havana iaitu Persidangan Komanwel

ataupun Persidangan Negara-negara Berkecuali, selalunya Menteri Luar Negeri yang mewakili pihak Perdana Menteri. Itu kebiasaannya dan dilakukan pada kali ini juga.

DASAR EKONOMI BARU/AKTA PENYELARASAN PERINDUSTRIAN—PINDAAN

5. Tuan Ting Chek Ming minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan sama ada Dasar Ekonomi Baru (N.E.P.) dan Akta Penyelarasan Perindustrian (Industrial Co-ordination Act) telah diubah untuk menarik kedua-dua pedagang-pedagang prebet dan luar negeri untuk menanam modal di negara ini dan jika tidak nyatakan sebab-sebabnya.

Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Penyelarasan Perindustrian, 1975 telah dipinda sebanyak dua kali iaitu dalam tahun 1977 dan 1979. Pindaan-pindaan tersebut telah dibuat setelah Kementerian saya mengadakan beberapa perbincangan dan perundingan dengan pihak swasta bertujuan untuk membaiki lagi pelaksanaan Akta tersebut. Dengan pindaan-pindaan tersebut Kerajaan berpuashati bahawa Akta tersebut seperti yang ada sekarang telahpun mendapat persetujuan dan keyakinan di kalangan pelabur-pelabur tempatan dan luar negeri tentang tujuan-tujuan dan objektif-objektifnya di dalam pembangunan perindustrian di negara ini. Sokongan dan keyakinan terhadap Akta ini bolehlah dilihat daripada perangkaan-perangkaan berhubung dengan pelaburan-pelaburan dalam projek-projek perindustrian yang semakin bertambah setahun ke setahun.

Berhubung dengan Dasar Ekonomi Baru, persoalan untuk memindanya tidak timbul kerana ia telahpun difahami oleh semua golongan kaum di negara ini termasuk pelabur-pelabur tempatan dan luar negeri. Di samping itu, Kerajaan juga sentiasa melaksanakannya secara pragmatis dan tolak ansur (flexible). Harus diingat bahawa pelaburan bukan dipandang semata-mata dari segi keuntungan bagi pelabur. Jika ini sahaja yang menjadi matlamat maka bukan sahaja Dasar Ekonomi Baru tetapi semua undang-undang perniagaan dan cukai harus dihapuskan.

Tuan Shaari bin Jusoh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Baru-baru ini Yang Amat Berhormat telah mengetuai satu rombongan ke luar negeri dan baharu sahaja balik. Saya yakin tentu membawa banyak pelabur-pelabur asing dan persahabatan yang baik. Bolehkah Yang Amat Berhormat menerangkan dalam Dewan yang mulia ini hasil lawatan-lawatan dan persahabatan yang telah didapati.

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dapat memberi angka-angka yang tepat tentang hasil daripada lawatan rombongan yang diketuai oleh saya baru-baru ini. Tetapi mengikut laporan dalam suratkhbar dengarnya hasil itu adalah menggalakkan.

Tuan Chan Teck Chan: Sungguhpun ICA telah dua kali dipinda tetapi dari kaca mata pelabur-pelabur asing dan tempatan masih menganggap ICA terkandung banyak sekatan-sekatan dan juga banyak campur tangan dari pihak Kerajaan. Maka sebagai langkah yang paling berkesan untuk memperangsangkan sama ada pelabur tempatan atau asing maka adakah Yang Amat Berhormat akan bercadang untuk memansuhkan atau membatalkan ICA ini dengan digantikan dengan satu skim pelaburan menggalakkan insentif yang secara bebas untuk menggalakkan pelaburan asing dan tempatan untuk menanam modal di Malaysia.

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bercadang untuk menghapuskan ICA tetapi saya bercadang supaya kaca mata orang itu dipecahkan dan digunakan kaca mata lain.

Tuan Chan Teck Chan: Bolehkah Yang Amat Berhormat memberitahu Dewan ini siapakah golongan yang digolongkan sebagai kaca mata yang memandangkan ICA ini tidak berapa sihat sepertimana yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat yang membangkitkan perkara kaca mata tadi.

Tuan Chan Teck Chan: Saya kata tadi pelabur tempatan dan asing, adakah ini termasuk golongan yang dimaksudkan oleh Yang Amat Berhormat iaitu foreign investors dan pelabur tempatan.

Dato' Seri Dr Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya nampak Ahli Yang Berhormat itu tidak sedar perkataan yang digunakan olehnya sendiri. Dia sudah lupa yang dia yang mengatakan bahawa ada pelabur-pelabur yang pada kaca mata mereka menganggap bahawa ICA ini tidak begitu baik. Sebab itu saya cadangkan supaya kaca mata itu ditukar.

CUKAI JUALAN—KEMUSYKILAN PENGUSAHA PAKAIAN

6. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa peniaga-peniaga dalam perusahaan membuat pakaian sering menghadapi kemusykilan dalam cara membayar cukai jualan kerana perbezaan taksiran dengan apa yang ditaksirkan oleh pihak pegawai kastam mengenai pembayarannya. Jika ya, apakah langkah-langkah yang berkesan yang telah diambil untuk meringankan kesulitan mereka dalam perusahaan itu, khasnya tentang cara mengutip cukai jualan.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Mak Hon Kam): Tuan Yang di-Pertua, mengikut undang-undang cukai jualan ada dikenakan di atas harga jualan barang-barang yang dicukai. Walau bagaimanapun di atas rayuan pengusaha-pengusaha kecil yang membuat pakaian Kementerian saya dengan secara pentadbiran telah membenarkan mereka itu membayar cukai berasaskan kepada perbezaan di antara harga jualan pakaian dengan kos bahan mentah yang digunakan.

Sukatan-sukatan yang telah dibuat oleh pengusaha-pengusaha kecil ialah mereka terpaksa menanggung cukai jualan di atas bahan-bahan mentah kerana bahan-bahan itu dibeli dari pemborong-pemborong atau lain-lain pembekal yang telahpun membayar cukai jualan.

Di samping itu pula mereka menghadapi kesukaran membeli bahan-bahan mentah itu terus daripada pengeluar bebas dari cukai penjualan kerana mengenangkan bahan-bahan yang mereka kehendaki adalah kecil. Yang menjadi masalah ialah pengusaha-pengusaha pakaian yang besar juga mahu layanan yang sama sungguhpun mereka tidak menghadapi masalah membeli bahan-bahan mentah bebas dari cukai jualan. Kerajaan sedar bahawa perbezaan di dalam cara mengenakan cukai jualan telah menumbuhkan perasaan tidak puas hati di kalangan

pengusaha-pengusaha pakaian yang besar dan telah mengambil langkah mengkaji semula kelonggaran yang diberi kepada pengusaha pakaian yang kecil.

Tuan Lee Lam Thye: Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa satu masalah lain yang dihadapi oleh perusahaan membuat pakaian ialah bahawa mereka dikehendaki membuat pembayaran cukai jualan dua kali (double payment of sales tax) dan itu telah timbul oleh kerana yang pertama mereka dikehendaki membuat satu bayaran cukai jualan untuk barang mentah dan lepas itu apabila barang buatan mereka telah siap (finished products) mereka dikehendaki membuat bayaran 5% cukai jualan lagi. Sekiranya Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bolehkah Kementerian yang berkenaan mencari satu jalan yang dapat membantu masalah ini.

Tuan Mak Hon Kam: Tuan Yang di-Pertua, jawapan untuk soalan Yang Berhormat adalah terkandung di dalam jawapan asal saya tadi.

HARGA MINYAK—KENAIKAN

7. Puan Yong Fatimah binti Mohd. Razali minta Menteri Pertanian menyatakan adakah Kerajaan sedar bahawa kenaikan harga minyak yang melambung itu telah juga mengakibatkan naiknya harga baja urea dan untuk meringankan perbelanjaan kaum petani negara ini, adakah Kerajaan bercita-cita membekalkan subsidi kepada golongan-golongan petani yang terlibat.

Timbalan Menteri Pertanian (Datuk Haji Zakaria bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang sedar bahawa kenaikan harga minyak juga mengakibatkan naiknya harga baja urea. Pada masa ini, Kerajaan sedang melaksanakan skim subsidi baja padi untuk meringankan perbelanjaan kaum petani negara ini. Skim subsidi baja padi ini ialah untuk semua petani yang mengerjakan sawah. Subsidi yang diberi ialah dengan kadar \$60 seekar bagi tiap-tiap permohonan yang tidak melebihi enam ekar. Dengan langkah ini dapatlah sedikit-sebanyak mengurangkan beban perbelanjaan yang ditanggung oleh petani-petani.

SISTEM METRIK

8. Tuan Shaari bin Jusoh minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan adakah beliau sedar bahawa Kerajaan telah mengumumkan kepada orang ramai bahawa sistem timbang mengikut kati dan pikul akan beransur-ansur digantikan dengan sistem metrik sungguhpun sukatan pelajaran ilmu hisab masih lagi menggunakan kati, tahlil, gantang, cupak, kaki dan inci. Jika ya, adakah Kementerian beliau telah menyelaraskan perkara ini dengan Kementerian Pelajaran.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian (Tuan Abu Hassan bin Haji Omar): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah menjadi dasar Kerajaan untuk menukarkan sistem imperial/tempatan kepada sistem metrik dengan sepenuhnya dalam semua bidang menjelang tahun 1982 dan ini akan dikuatkuasakan berdasarkan kepada Akta Timbang dan Sukat 1972.

Berhubung dengan penggunaan sistem metrik di bidang pelajaran, Kementerian saya memang berhubung rapat dengan Kementerian itu untuk menyelaraskan penukaran sistem imperial/tempatan ke sistem metrik. Satu Jawatankuasa Perlaksanaan telah ditubuhkan di Kementerian itu untuk menguruskan perkara ini. Beberapa rancangan dan tindakan berperingkat-peringkat sedang dijalankan untuk menjayakan perlaksanaan sistem metrik di sekolah-sekolah. Satu surat pekeliling telahpun dihantar kepada semua Pengarah Pelajaran Negeri untuk dimaklumkan kepada semua guru di Sekolah-sekolah Rendah dan Menengah sejak tahun 1971 lagi.

Pada masa ini, sistem metrik dan sistem imperial/tempatan masih lagi diajarkan di Sekolah-sekolah Rendah sahaja kerana masyarakat masih lagi menggunakannya. Namun demikian, kegunaan sistem metrik secara menyeluruh telah dilaksanakan daripada Darjah VI dan ke atas.

Tuan Shaari bin Jusoh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah langkah-langkah yang sedang digunakan oleh Kerajaan di dalam bidang menggunakan sistem metrik kepada peniaga-peniaga runcit.

Yang kedua, adakah Kementerian yang berkenaan bercadang untuk memberitahu kepada umum berkenaan dengan sistem metrik kerana didapati banyak rakyat umum khasnya pengguna-pengguna belum tahu lagi

berkenaan dengan timbangan sistem metrik, sedangkan timbangan tahil dan kati pun yang mereka itu tahu boleh ditipu oleh peniaga-peniaga. Apakah langkah Kerajaan untuk mengatasi perkara itu?

Tuan Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, pelaksanaan sistem metrik di bidang perniagaan runcit akan dilaksanakan dengan sepenuhnya mulai dari bulan Julai, 1981. Tempoh masa 18 bulan akan diberikan sebagai masa peralihan untuk menggunakan sistem metrik ini di mana semua alat-alat timbang dan sukat yang digunakan oleh peniaga-peniaga hendaklah ditukarkan daripada sistem imperial/tempatan ke sistem metrik dan tarikh-tarikh untuk penukaran ini telah ditetapkan iaitu pada 1hb Januari, 1980 semua alat-alat timbang dan sukat lama dan baru hendaklah menggunakan kilogram sahaja atau kilogram dan kati; mulai daripada 1hb Januari, 1981, semua alat-alat timbang dan sukat yang baru hanya dibenarkan menggunakan dalam skel kilogram sahaja; dan apabila sampai pada 1hb Julai, 1981, sebagaimana yang saya maklumkan, semua alat-alat timbang dan sukat tidak kira lama ataupun baru, dibenarkan menggunakan kilogram sahaja.

Bagi menjawab soalan Ahli Yang Berhormat yang kedua mengenai pelaksanaan sistem ini, sukacita saya menyatakan bahawa Kementerian saya telah dan akan mengeluarkan beberapa jenis poster, risalah-risalah serta carta-carta untuk dipamirkan di semua tempat perniagaan sebagai panduan kepada orang ramai. Di samping itu, Bahagian Metrik di Kementerian saya telah dan akan mengadakan beberapa taklimat, seminar, ceramah dan pertunjukan filem di bandar-bandar yang tertentu di Semenanjung Malaysia, di Sabah dan Sarawak untuk memperkenalkan pelaksanaan sistem metrik ini. Kempen publisiti ini akan digiatkan lagi mulai pada masa hadapan di mana Kementerian saya akan menggunakan dengan seluas-luasnya mass media iaitu akhbar-akhbar, radio dan televisyen supaya orangramai dapat mengetahui sistem metrik ini dengan lebih dekat lagi.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Tuan Yang di-Pertua, masalah hendak menggunakan kaedah baru dalam apa-apa bidang pun satu-satu pihak itu akan mendapati sukar. Jadi sebagai kita yang telah lama menggunakan sistem imperial ini ditukarkan kepada sistem metrik barangkali susah kita hendak faham.

Walaupun kita tahu sifir-sifir dan sebagainya tetapi hendak gambarkan dalam pemikiran kita agak susah sebab ini sudah berlanjutan dan sudah berapa abad kita gunakan sistem ini.

Misalnya, satu hectare kita tidak dapat hendak gambarkan besar mana satu hectare itu sebab kita sudah biasa dengan keluasan ekar dan sebagainya. Begitu juga kilogram. Satu kati lebih nampak daripada satu kilogram. Kita bersetuju Kerajaan hendak menggunakan sistem metrik sebab hendak mengikut lain-lain negara dalam dunia kebanyakannya menggunakan sistem metrik. Setelah dikuatkuasakan sistem ini bolehkah atau tidak untuk menyenangkan orangramai, misalnya, jalan yang sejauh 14 batu ataupun kalau metrik kita bubuh sistem metrik dan di bawahnya kita bracket sama ada (2) atau (3) batu. Sebagai contoh lain berat 2 kilogram sama dengan ($1\frac{1}{2}$ kati) atau beberapa tahil. Ini sebagai panduan sementara masyarakat boleh betul-betul memahami angka ataupun timbangan sebenarnya. Bolehkah dijalankan sistem ini dan dinyatakan di dalam bracket itu sistem lama dibubuh juga sebagai panduan kepada orangramai?

Tuan Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, masa peralihan bagi penukaran sistem ini, sebagaimana saya katakan tadi, adalah selama 10 tahun, iaitu mulai pada tahun 1972 dan akan dilaksanakan sepenuhnya pada tahun 1982. Dalam tempoh peralihan ini, sebagaimana yang kita maklum, kedua-dua sistem ini digunakan sama ada di kedai-kedai, supermarket dan dari jalanraya. Jadi Kerajaan memikirkan bahawa 10 tahun itu sudah mencukupi untuk memberi pengajaran yang penuh kepada rakyat pada keseluruhannya. Tetapi walaupun perkara ini belum di dalam pemikiran Kerajaan, sekiranya ada permintaan ramai mungkin ianya boleh dilaksanakan, namun demikian kita tidak mahu ini menjadi satu helah ataupun sebab rakyat pada keseluruhannya tidak menggunakan sistem yang baru.

RANCANGAN PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH

9. Tuan V. David minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan adakah beliau sedar menimbangkan dalam memperuntukkan rumah dan berdasarkan berikut

untuk menampakkan pembahagian kaum di negara kita yang terdiri dari berbagai keturunan:

- (a) pemohon rumah dari mereka berketurunan Melayu 40%.
- (b) pemohon rumah dari mereka berketurunan China 36%.
- (c) pemohon rumah dari mereka berketurunan India 24%.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Dato' Haji Ramli bin Omar):

Tuan Yang di-Pertua, saya menganggapkan bahawa "rumah" yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu ialah rumah-rumah di Rancangan Perumahan Awam Kos Rendah yang dibiayai melalui peruntukan pinjaman daripada Kementerian saya. Jika demikian, saya ingin memaklumkan bahawa adalah menjadi hasrat dan dasar Kerajaan untuk memperuntukkan rumah-rumah ini kepada semua golongan rakyat yang berpendapatan rendah, tanpa mengira kaum dan bangsa. Kementerian saya telah menyediakan satu peraturan pembahagian rumah awam kos rendah ini untuk diamal dan dijadikan panduan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri dan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur. Peraturan-peraturan yang disediakan itu adalah sesuai dan selaras dengan hasrat Kerajaan untuk mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru. Oleh itu pembahagian mengikut peratus (%) bagi tiap-tiap keturunan seperti yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat itu tidaklah praktikal diamalkan.

PASPOT KE SABAH DAN SARAWAK

10. Tuan Lee Kaw minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada Kerajaan bercadang membatalkan keperluan mengadakan paspot bagi rakyat Semenanjung Malaysia yang hendak melawat negeri Sabah dan Sarawak.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang kita maklum bahawa perkara perjalanan rakyat Malaysia antara Semenanjung dengan Sabah dan Sarawak ini adalah terikat kepada perjanjian Inter-Governmental Committee yang menentukan hak-hak tertentu kepada negeri Sabah dan negeri Sarawak. Oleh yang demikian, soal paspot ini adalah soal yang berkehendakkan persetujuan daripada kedua-dua buah negeri ini kalau sekiranya kita akan

mengadakan perubahan. Walau bagaimanapun, Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini saya sedang dengan seberapa daya upaya mencari jalan macam mana kita boleh mengizinkan atau mencari jalan supaya siapa-siapa juga rakyat Malaysia daripada Semenanjung boleh keluar masuk ke Sabah dan Sarawak tanpa menggunakan paspot tetapi dengan cara lain yang boleh memuaskan kehendak Kerajaan Sabah dan Sarawak mengikut apa yang diaturkan di dalam Inter-Governmental Committee Report.

Tuan Lim Kit Siang: Bukankah perkara ini sudah ditimbang dan dikaji beberapa lama dahulu oleh kerana pengumuman dibuat bahawa dalam perkara ini pihak Kementerian dan Kerajaan Sabah dan Sarawak ada membuat rundingan bahawa tidak perlu lagi untuk mengadakan paspot tetapi ada lain cara seperti visa dan lain-lain. Bolehkah Yang Berhormat Menteri menjelaskan, mengapa perkara ini memakan masa yang begitu panjang.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Soal ini bukanlah soal sebelah tangan kalau hendak tepuk tangan, hendaklah dua belah. Jadi, kalau sudah tidak sampai kedua belah tangan, itu sebabnya lambat sedikit.

Tuan Lim Kit Siang: Bolehkah Yang Berhormat Menteri jelaskan tangan mana yang tidak sampai?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, kita ini soal kedua belah—it is mutual. Kalau tidak puas kedua-dua belah ini, macam mana saya hendak tunjukkan ceritanya yang mana satu puas dan yang mana satu tidak puas.

Tuan P. Patto: Yang Berhormat Menteri berkata, pihak Kementerian masih lagi mencari satu jalan. Saya ingin tahu sama ada pihak Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak telah mempersetujui untuk menggantikan cara yang ada sekarang itu dengan satu cara lain. Kalau mereka tidak bersetuju, saya ingat tidak berguna Menteri berfikir-fikir bertahun-tahun.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, macam mana pula suruh saya tidak berfikir. Walaupun 100 tahun kalau ada nyawa saya masih ada lagi, saya mesti berfikir, itulah fasalnya kita mencari jalan untuk penyelesaian.

ORANG-ORANG TAHANAN— PERAKUAN LEMBAGA PENASIHAT

11. Tuan Karpal Singh (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada perakuan-perakuan yang dibuat oleh Lembaga Penasihat yang ditubuh untuk mengkaji semula kes-kes orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri adalah "binding" ke atas beliau, jika ya, nyatakan berapa kalikah Lembaga Penasihat telah memperakukan pembebasan orang-orang tahanan, jika tidak mengapa; dan sama ada terdapat lain-lain badan yang ditubuhkan untuk mengkaji semula perkara penahanan orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, di bawah Seksyen 13 dalam Akta Keselamatan Dalam Negeri tahun 1960, Lembaga Penasihat hanya menghendaki membuat perakuan kepada Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dan Menteri atau Kerajaan tidaklah terikat dengan perakuan tersebut. Kalau saya hendak tunjukkan bilangannya hanya daripada tahun 1974 sampai 1979 hanya 10 perakuan yang dibuat oleh Lembaga Penasihat yang bercanggah dengan pendapat Kerajaan, 2 perakuan supaya orang itu dibebaskan, perakuan yang dibuat oleh Lembaga dan 8 perakuan supaya orang itu terus ditahan, dalam 10 perkara ini bercanggah dengan pendapat Kerajaan. Dan tidak ada lain-lain badan ditubuhkan untuk mengkaji semula kes orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Tuan V. David: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu siapakah orang-orang yang menjadi ahli badan Lembaga Penasihat ini?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, Pengerusinya saya ingat Tan Sri Justice Good dan nama dua lagi saya boleh hantar dengan surat.

Tuan Chan Teck Chan: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberitahu Dewan ini, biasanya berasaskan apakah kenyataan-kenyataan atau faktor-faktor yang berlakunya percanggahan antara pihak Menteri dengan Lembaga Penasihat atas perakuan daripada Lembaga Penasihat itu.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, faktor yang penting iaitu maklumat yang ada pada masing-masing.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sebagaimana kenyataan Yang Amat Berhormat Dato Perdana Menteri bahawa Undang-undang ISA dan Undang-undang Darurat akan diteruskan untuk menjamin keamanan dan keselamatan dalam negara ini. Jadi, untuk menentukan undang-undang itu benar-benar berkesan, apakah Kerajaan bercadang untuk berhati-hati dan meninjau sedalam-dalamnya keadaan yang ada sekarang dalam negara kita selain daripada menentukan keadaan orang yang ditahan itu sebelum seseorang itu dibebaskan.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan tetap berhati-hati.

Tuan Lim Kit Siang: Bukankah benar bahawa Lembaga Penasihat mempunyai satu Standing Recommendation bahawa semua orang-orang yang ditahan di Kem Tahanan Batu Gajah semenjak tahun 1971 yang melibatkan seramai 53 orang semua dibebaskan oleh kerana mereka tidak merupakan sebagai ancaman kepada keselamatan negara, dan kenapa Standing Recommendation ini tidak dipatuhi atau ditolak.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak ingat apakah yang diperkatakan oleh Yang Berhormat tadi tetapi faktor yang tertentu menentukan apakah seseorang itu boleh dibebaskan atau tidak adalah mengikut perhitungan Kerajaan, adakah ianya itu masih mengancam keselamatan negara. Kalau dia masih mengancam keselamatan negara maka orang itu tetap akan ditahan.

Tuan P. Patto: Tadi Yang Berhormat Menteri ada berkata bahawa pihak Kerajaan tidak diwajibkan ataupun recommendation yang dibuat oleh Lembaga Penasihat itu tidak binding atas pihak Kerajaan, saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Menteri sama ada setiap kes penahanan itu dirujuk kepada Lembaga Penasihat, sama ada ini wajib atau tidak wajib untuk dirujuk kepada Lembaga Penasihat. Keduanya, dalam hal ini sama ada beberapa orang yang ditangkap

dahulu di bawah ISA dalam kes AEU-MAS, mereka ditahan beberapa hari dan kemudiannya dibebaskan. Jika diwajibkan bahawa setiap kes itu mesti dibawa ke hadapan Lembaga Penasihat maka saya ingin tahu bila kes-kes mereka ini dibawa ke Lembaga Penasihat, apakah perakuan yang dibuat oleh Lembaga Penasihat.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa tidak payah saya jawab kerana peraturan ini sudah tertulis di dalam Akta Keselamatan Dalam Negeri, iaitu ada edahnya—waktunya yang ditentukan bila perkara-perkara ini mesti dibawa ke hadapan Lembaga dan segala caranya itu semuanya teratur dan kita adalah menjalankan kerjanya mengikut peraturan yang ditentukan oleh Undang-undang.

Tuan Lim Kit Siang: Bukankah benar antara faktor-faktor yang perlu dikaji dan ditimbang oleh Lembaga Penasihat sebelum membuat recommendation ialah perkara keselamatan negara dan oleh kerana itu pun satu panduan—recommendation Lembaga Penasihat, bolehkah Yang Berhormat Menteri memberi penjelasan kenapa dalam satu perkara yang begitu penting yang terlibat 53 orang yang ditahan di Batu Gajah satu recommendation supaya semua orang-orang tahanan dibebaskan kerana mereka tidak lagi menjadi ancaman kepada keselamatan negara dan recommendation mereka atas keselamatan negara ditolak.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, saya minta notis berkenaan dengan particular issue yang dikeluarkan oleh Yang Berhormat tadi mengatakan adanya recommendation ini. Yang saya tahu bercanggahnya recommendation ini hanya 10 kali; dua kali apabila Lembaga itu mengatakan orang ini dibebaskan, kata Kerajaan tahan dahulu. 8 kali Lembaga kata tahan; Kerajaan kata lepaskan—itu sahaja yang saya tahu.

Tuan Haji Ikhwan bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, sebagai Anggota-anggota Parlimen yang dipilih oleh rakyat di Dewan ini saya ingin bertanya apakah Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dapat menerima perakuan-perakuan selain daripada perakuan yang dibuat oleh Lembaga Penasihat, iaitu perakuan-perakuan daripada Anggota Parlimen dan apakah bila Anggota Parlimen daripada parti-parti Pembangkang

seperti daripada DAP boleh memberi jaminan bahawa orang-orang yang diakukan tidak mengancam keselamatan dalam negeri itu dibebaskan dan adakah boleh Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri membebaskan mereka.

Tuan Yang di-Pertua: Bahagian yang kedua soal itu tidak payah ditimbulkan.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, badan yang boleh membuat perakuan iaitu hanya Lembaga dan tidak ada lain yang boleh membuat perakuan.

Tuan Lim Kit Siang: (*Bangun*)

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah ini, hendak apa lagi?

Tuan Lim Kit Siang: Hak asasi?

Tuan Yang di-Pertua: Apa hak asasi.

Tuan Lim Kit Siang: Hak asasi—human rights fasal mustahak.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, tetapi sekali saya benarkan.

Tuan Lim Kit Siang: Ya. Bolehkah Yang Berhormat Menteri jelaskan di Dewan ini bukannya ada lagi satu badan yang dianggotai oleh pegawai-pegawai tinggi cawangan khas yang menimbang dan mengkaji setiap kes tahanan berasingan daripada kajian yang dibuat oleh Lembaga Penasihat dan kajian ini lebih berkuasa, lebih berkesan daripada kajian Lembaga Penasihat dan apakah asas untuk mengadakan satu badan yang secret ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang kita kata tadi di dalam peraturan ini sudah ditentukan apakah badan yang boleh membuat perakuan mengikut undang-undang tetapi Menteri di dalam menjalankan kerjanya tentulah menerima nasihat-nasihat daripada pegawai-pegawainya.

SALURAN BAWAH TANAH DI JALAN SIRAM, BUTTERWORTH—PEMBINAAN

12. Tuan Wong Hoong Keat (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan sebab-sebab yang telah melambatkan pembinaan

saluran di bawah tanah di Jalan Siram di Butterworth dan sama ada beliau sedar pada musim hujan, kawasan itu selalunya banjir.

Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab soalan Yang Berhormat dari Bukit Mertajam adalah dimaklumkan bahawa Jalan Siram di Butterworth ialah jalan Kerajaan Negeri. Walaupun begitu, Kementerian saya telah diberitahu oleh Kerajaan Negeri bahawa tawaran bagi pembinaan saluran air di bawah tanah ini telahpun dipanggil dan ditutup 3 hari yang lepas, iaitu pada 23hb Oktober tahun ini. Tawaran pembinaan projek ini sepatutnya dipanggil lebih awal lagi tetapi telah ditangguhkan atas permintaan Majlis Bandarang Seberang Perai kerana struktur yang dicadangkan itu perlu diubahsuai supaya saluran ini diperbesarkan menjadi dua kali ganda lebih besar. Adalah dijangkakan bahawa dengan pembinaan saluran ini banjir di kawasan tersebut dapat dicegahkan.

KEMATIAN DALBIR SINGH— SIASATAN

13. Tuan Karpal Singh minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau telah mengarah supaya siasatan diadakan untuk menentukan kematian yang amat aneh seorang askar bersama Dalbir Singh dari 4 Jurutera, Taiping di kem tentera Sungei Udang, Melaka, pada 13hb Februari, 1978; jika ya, nyatakan hasil siasatan tersebut.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini adalah di dalam tangan Penasihat Undang-undang Negeri Melaka dan saya rasa *sub judice* kalau saya menjawab.

Tuan Karpal Singh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingat perkara ini bukan *sub judice* oleh kerana belum masuk dalam mahkamah setakat hari ini—bukan *sub judice*.

Tuan Yang di-Pertua: Belum di bawa ke mahkamah lagi?

Tuan Karpal Singh: Ya, ini barangkali dalam siasatan juga. Oleh itu bolehkah kami tahu apakah keputusan siasatan ini?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, keputusannya saya sudah sebut tadi iaitu perkara ini sudah ada dalam tangan Pendakwa Raya.

Tuan Karpal Singh: Soalan tambahan. Dalam fikiran saya itu bukan *sub judice* oleh kerana apa yang *sub judice* sudah masuk dalam mahkamah. Perkara ini belum masuk dalam mahkamah lagi, oleh kerana itu tidak boleh *sub judice*.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, saya putuskan perkara ini belum dibawa di mahkamah, belum *sub judice*, melainkan ada alasan lain.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, kalau sekiranya perkara ini tidak *sub judice*, saya ucapkan terima kasih, tetapi yang sebenarnya oleh kerana perkara ini sudah diserahkan kepada Pendakwa Raya, jadi tidak ada keperluan buat saya untuk menjawab di sini melainkan kita menunggu keputusan daripada Pendakwa Raya.

Tuan Yang di-Pertua: Peraturan Mesyuarat 23 (1) antara lain mengatakan tidak boleh dibangkitkan satu perkara di dalam Dewan ini sekira-kira boleh mempengaruhi perkara yang sedang ditimbang dalam mahkamah. Jadi kalau bukan di dalam mahkamah tidaklah termasuk perkara yang melanggar Peraturan Mesyuarat.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya maksudkan tadi bahawa penyiasatan itu sudah lengkap dan penyiasatan ini sudah dihantarkan kepada Pendakwa Raya dan saya tidak hendak menjawab apakah isi penyiasatan itu, melainkan terserahlah kepada Pendakwa Raya untuk menentukan apa yang dia hendak buat di atas penyiasatan itu. Itu saya maksudkan tadi sebagai *sub judice*.

Tuan Karpal Singh: Saya ingat apa yang saya ucapkan tadi Yang Berhormat Menteri tidak faham. Apa yang *sub judice* iaitu jikalau perkara itu sudah masuk dalam mahkamah tidak boleh disoal atau dibincang di luar daripada mahkamah, tetapi ini dalam siasatan. Jikalau perkara dalam siasatan tidak boleh jadi *sub judice*. Oleh kerana itu Yang Berhormat Menteri tentu kena jawab, tidak boleh main-main (*Ketawa*).

Tuan Yang di-Pertua: Ini masa soal-jawab ada dibolehkan dalam Peraturan Mesyuarat kalau beliau tidak hendak menjawab, tetapi yang sebenarnya walau dibincangkan dalam mahkamah pun kalau sekira-kira difikirkan oleh Yang di-Pertua tidak boleh mengubah atau mempengaruhi mahkamah, dia boleh benarkan juga. Kita di sini di bawah Peraturan Mesyuarat, bukan di bawah undang-undang lain. Baiklah, kalau Yang Berhormat hendak jawab.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, saya mengaku tadi kalau dikatakan perkara ini tidak *sub judice* mengikut daripada soal mahkamah. Perkataan "*sub judice*" itu bukan terikat kepada mahkamah sahaja, itu perkataan Latin mengatakan *sub judice*, kalau di dalam penyiasatan pun boleh jadi *sub judice* juga. Jadi yang sebenarnya apa yang saya katakan tadi kalau sekiranya hendak difahamkan betul-betul bahawa penyiasatan sudah lengkap. Itulah laporan saya kepada Yang Berhormat, iaitu siasatannya sudah lengkap dan sudah dibawa kepada Pendakwa Raya, kita menunggu sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak ada soalan tambahan lagi nanti. Soalnya Yang Berhormat dari Jelutong bertanya, iaitu sama ada beliau (Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri) telah mengarahkan supaya siasatan diadakan untuk menentukan kematian yang amat anih seorang askar bernama—polan-polan. Jadi siasatan bukan sahaja sudah diarahkan, sudah sempurna dan sekarang ada di tangan Pendakwa Raya, jadi untuk jawapan itu sudah ada. Apa perkaranya, Yang Berhormat Menteri sudah mengatakan beliau tidak dapat menjelaskan apa isi hasil penyiasatan itu.

LESEN MENANGKAP IKAN KEPADA NELAYAN PULAU KETAM

14. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Pertanian menyatakan sama ada beliau sedar nelayan-nelayan di Pulau Ketam yang tidak mempunyai mata pencarian yang lain di pulau tersebut mengalami kesusahan kerana keengganan Kerajaan untuk mengeluarkan lesen-lesen kepada lebih daripada 1,500 bot-bot pukat tunda dan sama ada Kementeriannya akan menaruh kesihan atau mengeluarkan lesen-lesen kepada bot-bot tersebut sejajar dengan matlamat Kerajaan untuk membantu nelayan-nelayan.

Datuk Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya telah mengeluarkan lesen yang mencukupi setakat ini kepada nelayan-nelayan di Pulau Ketam. Pengeluaran lesen menangkap ikan dibuat selepas diambil kira sumber-sumber perikanan yang ada. Pengeluaran lesen pukat tunda lengkongan 12 batu dari pantai perlu dihadkan untuk menjamin sumber-sumber ikan. Langkah ini adalah untuk menjamin supaya pusingan hidup ikan terjamin dan tidak menjejaskan pembiakan itu. Lesen-lesen pukat tunda lautan dalam, boleh lagi diberi asalkan sahaja mereka tidak memasuki kawasan-perairan tepi pantai. Di samping itu langkah ini juga dapat menentukan tangkapan dan pendapatan nelayan-nelayan yang tidak mempunyai mata pencarian yang lain supaya tidak akan terjejas akibat dari pengeluaran lesen pukat tunda yang berlebihan.

Setakat ini bagi kawasan Pulau Ketam sebanyak 1,110 buah bot telah diberi lesen menangkap ikan, 250 daripadanya adalah lesen pukat tunda, 110 pukat gombong pompang dan 750 untuk pukat hanyut di kawasan tersebut.

Dari itu Kementerian saya tidak bercadang untuk mengeluarkan lesen-lesen yang berlebihan. Mengikut kajian jumlah mereka yang ke laut sudah terlalu ramai jika dikaji dari segi adanya ikan di laut pantai sekitar kawasan tersebut. Itulah sebabnya Kerajaan hendak mengawasi pukat-pukat tunda secara haram atas kepentingan kaum nelayan sendiri yang benar-benar mencari nafkah dengan cara menangkap ikan.

Tuan Chan Teck Chan: Tuan Yang di-Pertua, beberapa syarat telah ditetapkan dalam pengeluaran lesen-lesen bagi bot-bot pukat tunda tetapi di kawasan Sungai Burong dan sasaran di negeri Selangor telah berlaku satu perkara yang sangat luar biasa iaitu lesen pukat tunda ini hanya dikeluarkan untuk satu kaum melainkan lain kaum, telah ditolak permohonannya. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab perkara yang sangat luar biasa ini yang berlaku di kedua-dua kawasan yang saya sebutkan tadi.

Datuk Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, pengeluaran lesen adalah berdasarkan kepada kajian penelitian kepada satu-satu permohonan tertentu. Tidak ada pengeluaran sebarang lesen

walau di manapun di negara kita ini yang dibuat secara luar biasa sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat itu.

Dr Tan Tiong Hong: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan jikalau nelayan-nelayan di Pulau Ketam yang sekarang tidak ada lesen dan juga tidak ada lain perniagaan untuk kehidupan mereka, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri mengkaji permohonan mereka jikalau mereka menubuhkan satu syarikat kerjasama untuk memohon lesen itu?

Datuk Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya sebutkan tadi peluang bagi nelayan-nelayan itu mendapat lesen pukut-pukat tunda ini masih boleh dipertimbangkan sekiranya nelayan-nelayan ini sanggup menggunakan bot-bot yang boleh menangkap ikan di luar daripada kawasan perairan 12 batu dan pihak Jabatan Perikanan dan Kementerian saya juga sentiasa menimbang daripada semasa ke semasa penambahan lesen-lesen bagi pukut tunda ini bagi kawasan yang dalam lingkungan 12 batu. Sebab sebagaimana yang saya sebutkan tadi tidak akan memberi faedah sekiranya kita memberi lesen yang berlebihan daripada yang sepatutnya. Ianya mungkin berlaku kekurangan tangkapan dan mungkin juga menimbulkan pergaduhan dan sebagainya. Ini juga akan merugikan nelayan-nelayan sendiri.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri adakah benar nelayan-nelayan yang mempunyai bot-bot pukut tunda ini bukanlah nelayan yang sebenarnya nelayan tetapi mereka itu kebanyakannya adalah taukeh-taukeh yang kaya-raya yang memperhambakan nelayan-nelayan yang kebetulan nelayan iaitu golongan crew. Jika benar apakah langkah-langkah pemberian lesen pukut tunda ini akan dilaksanakan supaya dapat dinikmati oleh nelayan yang benar-benar miskin.

Datuk Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, pemberian lesen pukut-pukat tunda adalah diberi keutamaan sepenuhnya kepada nelayan-nelayan sendiri dan setahu saya nelayan-nelayan yang mempunyai pukut-pukat tunda ini adalah

terdiri daripada mereka yang bekerja ke laut menangkap ikan ataupun bekerja yang bersangkutan dengan perusahaan menangkap ikan.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan. Oleh kerana penduduk-penduduk di Pulau Ketam yang tidak ada lain punca pencarian kehidupan oleh kerana di Pulau Ketam tidak ada seinci tanahpun untuk tanam-tanaman dan dasar Kerajaan atas lesen-lesen ini sudah mengakibatkan beratus-ratus dan beribu-ribu keluarga yang susah, yang miskin tidak dapat kehidupan yang lain, adakah Kementerian yang berkenaan bercadang mengambil inisiatif untuk membantu mereka untuk bergabung sebagai koperatif atau badan-badan yang lain yang boleh mencari kehidupan semacam dapat memohon pukut tunda yang memerlukan modal yang besar.

Datuk Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, ada.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 15 hingga 17 adalah diberi di bawah ini).

KEBENARAN MEMBAWA ISTERI KETURUNAN INDIA KE MALAYSIA

15. Tuan V. David minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan adakah benar bahawa rakyat Malaysia keturunan India tidak dibenarkan membawa isteri mereka yang dinikah di luar negeri; bolehkah beliau terangkan bila polisi yang sedemikian diperkenalkan dan sama ada polisi itu merupakan satu keputusan dari Kabinet; adakah Menteri akan meneruskan "status quo" seperti sebelum Januari 1979 untuk membenarkan rakyat Malaysia yang berkahwin dengan isteri keturunan India dari negara India membawa isteri mereka ke Malaysia.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tidak ada diskriminasi terhadap mana-mana keturunan berhubung dengan memasuki isteri-isteri yang dinikah di luar negeri. Saya sudah katakan di Dewan ini pada 12hb Oktober lalu bahawa kita tidak ada peruntukan undang-undang mengenai permohonan daripada isteri-isteri yang terdiri dari golongan ini. Saya tidak faham dengan soalan apakah saya akan meneruskan "status

quo" sebelum bulan Januari 1979. Yang saya tahu, permohonan itu ditimbang mengikut merit masing-masing.

MATA-MATA PAKAIAN PEREMAN MILIKI REVOLVER

16. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan apakah tindakan yang telah diambil terhadap seorang mata-mata yang memakai pakaian pereman yang telah mengugut Encik Nam Hing, tuan punya kedai Yun Hing yang terletak di Jalan Lorong Dua, Sandakan, Sabah dengan sepucuk senapang pada 11hb Ogos, 1979 jam 7.00 pagi yang telah ditewaskan dan dibawa ke Balai Polis Sandakan oleh tuan punya kedai itu sendiri.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Izinkan saya untuk membetulkan maklumat yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat daripada Sandakan. Sebenarnya pada 11hb Ogos, 1979 kira-kira jam 7.10 malam seorang anggota Polis telah pergi untuk membeli ubat nyamuk dari sebuah kedai runcit kepunyaan Encik Nam Hing di Sandakan, Sabah. Semasa anggota Polis itu mengeluarkan wang daripada beg tangannya, tuan punya kedai telah ternampak sepucuk revolver yang dipunyai oleh anggota Polis tersebut. Dengan sangkaan bahawa ia adalah seorang penjenayah, tuan punya kedai tersebut telah merampas beg tangan yang berisi revolver itu. Selanjutnya walaupun anggota Polis tersebut telah memperkenalkan dirinya dengan menunjukkan "authority" kadnya sebagai seorang anggota Polis, tuan punya kedai tersebut dan rakan-rakannya masih tidak mempercayai dan membawa konstabal tersebut ke Balai Polis Sandakan. Bagaimanapun semasa di Balai Polis itu Encik Nam Hing tidak membuat aduan terhadap konstabal itu.

Di dalam soal jawab di Balai Polis, Encik Nam Hing tidak membuat sebarang aduan terhadap Konstabal berkenaan, cuma ia menyatakan bahawa ia ternampak pistol tersebut di dalam beg tangan dan menyangka konstabal itu seorang penjenayah dan terus menangkapnya.

Saya harap, Yang Berhormat, dalam membuat soalan patutlah berhati-hati dan tidak membuat kenyataan yang mengelirukan kerana inilah yang boleh menimbulkan masalah dan salah tanggapan.

TAHANAN DI BAWAH ISA

17. Tuan Chan Teck Chan minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan bahawa:

- (a) hingga bulan Oktober 1979 ini, berapakah orang telah ditahan di bawah ISA kerana kegiatan politiknya, sila nyatakan bilangan orang yang ditahan telah melebihi 10 tahun, 8 tahun, 5 tahun dan 2 tahun.
- (b) sama ada beliau akan mempertimbangkan untuk melepaskan mereka yang ditahan melebihi 5 tahun jika mereka didapati berkelakuan baik atau menghadapkan mereka ke mahkamah untuk perbicaraan yang terbuka.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie:

- (a) Orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960 adalah terdiri daripada tiga golongan yang menjadi ancaman kepada:
 - (i) keselamatan negara
 - (ii) penyelenggaraan (maintenance) perkhidmatan-perkhidmatan perlu
 - (iii) kehidupan ekonomi Malaysia.

Oleh yang demikian tidak ada tahanan politik yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960, sekiranya istilah tahanan politik itu dimaksudkan terhadap mereka yang menentang Kerajaan atau Barisan Nasional tanpa cara-cara yang berlawanan dengan undang-undang. Oleh kerana Ahli Yang Berhormat adalah di dalam keadaan bebas menyelar dan menentang Kerajaan dan Barisan Nasional membuktikan kebenaran dan kenyataan yang berlaku di negara ini.

Bilangan orang tahanan yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960 mengikut bilangan tahun lama ditahan adalah seperti berikut:

- (i) melebihi 10 tahun 16 orang.
- (ii) melebihi 8 tahun 25 orang.
- (iii) melebihi 5 tahun 73 orang.
- (iv) melebihi 2 tahun 457 orang.

(b) Soal membawa orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960 ke mahkamah tidak timbul kerana tidak ada peruntukan di bawah Akta

tersebut untuk berbuat demikian. Sebaliknya mereka dihadapkan kepada Lembaga Penasihat yang mengulangkaji kes mereka setiap enam bulan.

Pembebasan seseorang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri, 1960 bukanlah kerana kelakuan baiknya tetapi dalam pertimbangan Lembaga dan pada hemat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri ia tidak lagi menjadi ancaman kepada keselamatan negara atau penyelenggaraan (maintenance) perkhidmatan perlu atau kehidupan ekonomi Malaysia.

USUL UNTUK MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG AHLI PERSENDIRIAN

AKTA KEBEBASAN PENERANGAN

3.36 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Petaling): Tuan Yang di-Pertua, saya bercadang:

“Bahawa Dewan ini Menurut Peraturan Majlis Mesyuarat 49 (1) mengizinkan Y.B. Lim Kit Siang mengemukakan satu rang undang-undang dari ahli persendirian bernama Akta Kebebasan Penerangan untuk memastikan berterang-terangan Kerajaan dan juga untuk mencegah undang-undang mengenai maklumat-maklumat Kerajaan dari melindungi ketidakcekapan, salah tabiran ataupun salah amalan serta rasuah dengan

- (i) mengurangkan secara drastik Seksyen 8 Akta Rahsia Rasmi, 1972 yang sedia ada iaitu satu “catch-all” seksyen dengan memperuntukkan bahawa hanya kategori-kategori tertentu maklumat-maklumat Kerajaan, umpamanya, perkara-perkara yang melibatkan keselamatan negara atau maklumat-maklumat peribadi dilindungi dengan penalti-penalti jenayah jika ia dibongkarkan; dan
- (ii) memperbuatkan satu undang-undang baru untuk memaksa Kerajaan membolehkan rekod-rekod didapati oleh orang awam apabila dituntut kecuali dalam perkara kategori-kategori tertentu maklumat-maklumat Kerajaan seperti dokumen-dokumen yang melibatkan keselamatan negara yang diperjeniskan dengan betul atau maklumat-maklumat peribadi, serta

juga memperuntukkan supaya mahkamah memutuskan sama ada penjenisan (classification) seumpama itu adalah sah atau tidak.”

Tuan Yang di-Pertua, dalam mengemukakan usul ini, pihak DAP adalah berpandu kepada keyakinan bahawa sekiranya Malaysia hendak mempunyai sebuah demokrasi berparlimen yang bererti, maka, kita hendaklah mewujudkan sebuah Kerajaan yang lebih terbuka (open) yang menghormati serta mempertahankan hak asasi rakyat untuk mengetahui semua perkara-perkara yang melibatkan negara dan rakyat kita dengan pengecualian beberapa perkara tertentu.

Sebuah Kerajaan yang berahsia menurut tafsirannya adalah sebuah Kerajaan yang tidak berdemokratik dan otokratik. Kerajaan seumpama itu tidaklah menjadi demokratik semata-mata kerana pilihanraya umum diadakan setiap lima tahun di bawah keadaan di mana rakyat dinafikan peluang-peluang untuk melaksanakan pilihan bebas mereka dengan kebijaksanaan melalui penafian information, access dengan pengundi-pengundi sama ada menerusi kungkungan siberan am, pengharaman ke atas rapat-rapat umum atau pun menerusi “cult of secrecy” dengan menyembunyikan maklumat-maklumat Kerajaan daripada orang ramai.

Lanjutnya, kami percaya bahawa sebuah Kerajaan yang lebih berterang-terangan bermakna sebuah Kerajaan yang lebih baik dan cekap. Umpamanya, jika sekiranya proses membuat keputusan Kerajaan (decision making process) adalah lebih terbuka di mana pemimpin-pemimpin politik dan pegawai-pegawai Kerajaan tertakluk kepada “public scrutiny” bersabit dengan projek-projek dan cadangan-cadangan mereka itu, maka mungkin kita boleh mengelakkan atau sekurang-kurangnya mengurangkan kerugian-kerugian yang dialami akibat projek-projek gajah putih seperti Lapangan Terbang Senai yang bernilai berjuta-juta ringgit, skandal Pelabuhan Kuantan berharga \$250 juta yang mana pelabuhan tersebut sudah pun retak sebelum ia dibuka, kapal-kapal tangki pembawa LNG yang akan sampai tidak lama lagi dan tidak akan digunakan untuk beberapa tahun yang juga akan mendatangkan kerugian beratus-ratus juta ringgit kepada negara kita dan juga ada lebih banyak contoh-contoh di mana projek-projek gajah putih telah mendatangkan kerugian besar kepada negara kita. Ini disebabkan kerana

jika Kerajaan itu adalah sebuah Kerajaan terbuka, maka semua kajian-kajian kemungkinan (feasibility study) mengenai projek-projek atau cadangan-cadangan boleh didapati oleh orang ramai dan semua kajian-kajian kemungkinan ini akan berfaedah dari penyelidikan dan pemeriksaan awam.

“Cult of secrecy” Kerajaan di Malaysia kini sedang di bawa kesatu peringkat yang extreme. Umpamanya, nampaknya kini satu persaingan besar sedang berlaku di antara tiga buah kementerian untuk memastikan mana satu kementerianlah yang boleh menyembunyikan laporannya dari orang ramai—1. Kajian Semula Akta Pengawalan Sewa Kementerian Perumahan; 2. Kajian Sekim “Accident No-Fault Liability” Kementerian Undang-undang dan 3. Laporan Kementerian Pelajaran mengenai Pengkajian Semula Kabinet mengenai Pelajaran. Sementara kementerian-kementerian berkenaan mengambil masa yang agak panjang untuk memutuskan apakah mereka sebenarnya hendak berbuat dengan laporan-laporan tersebut, bolehkah mereka memberi sebab-sebab yang baik mengapa laporan-laporan tersebut masih dirahsiakan?

Penyakit pengrahsiaan yang keterlaluan ini yang menghasilkan illusion bahawa hanya segelintir orang elite yang layak membuat undang-undang ataupun keputusan yang mana undang-undang dan keputusan-keputusan ini akan di rubber-stamped oleh Parlimen dan diterima oleh rakyat boleh dilihat dengan caranya pindaan-pindaan kepada undang-undang buruh kini digubal. Menteri-menteri Kerajaan telah sekian lama mengata bahawa pindaan-pindaan kepada undang-undang buruh yang lebih drastik sedang digubal dan malahan, baru dua hari dahulu, Yang Berhormat Timbalan Menteri Buruh, telah mengesahkan di dalam Dewan yang mulia ini bahawa pindaan-pindaan tersebut akan dibentangkan dalam mesyuarat Parlimen ini juga. Tetapi, seluruh negara, pergerakan buruh malah Parlimen sendiri tidak tahu menahu tentang pindaan-pindaan ini.

Obsession seumpama itu dengan pengrahsiaan Kerajaan telah menjadikan demokrasi berparlimen ini satu mockery kerana sesuatu proses membuat keputusan yang bererti akan meliputi penyertaan semua pihak yang berminat dalam formulasi dasar-dasar atau undang-undang. Apa yang sebenarnya dibuat oleh Kerajaan sekarang

ialah ia mengasingkan pihak-pihak yang berminat dalam peringkat membuat keputusan (decision making) dan formulasi dan hanya membawa pindaan-pindaan tersebut ke pengetahuan Parlimen dan pihak-pihak yang berminat setelah Kerajaan sudah pun membuat keputusannya.

Tiga, cult of government secrecy ini juga memperuntukkan topeng untuk melindungi ketidacekapan, kelalaian, salah tadbiran malah juga salah amalan dan rasuah.

Umpamanya, laporan siasatan jabatan yang dijalankan ke dalam kematian secara besar-besaran di Hospital Besar Melaka dalam bulan Ogos tahun 1973 disebabkan kelalaian pihak hospital yang menyebabkan tergendalanya mesin autoclave (sterilisation plant) masih menjadi rahsia dan ini hanya melindungi ketidak-cekapan, kelalaian dan salah-tadbiran. Apakah ini sejajar dengan sebuah Kerajaan yang bertanggungjawab atau accountable kepada rakyat?

Maka dengan sebab itu, Parlimen hendaklah memberi pertimbangan yang serius untuk memperuntukkan berterang-terangan Kerajaan supaya menentukan terdapat sebuah Kerajaan yang berdemokratik, cekap dan berdedikasi yang tidak menggunakan undang-undang dan peraturan-peraturan yang menjejaskan hak dan kepentingan rakyat.

Biarlah saya menegaskan di sini bahawa kami di dalam Parti DAP menerima hakikat bahawa beberapa rahsia yang sah atau legitimate terdapat di dalam sebuah negara yang berdemokrasi yang mana rahsia-rahsia tersebut hendaklah dilindungi dengan penalti-penalti kejenayahan, misalnya, perkara-perkara yang melibatkan keselamatan negara, pemeliharaan ketenteraman awam dan maklumat-maklumat peribadi. Memang benar akan terdapat ketegangan di antara keperluan demokrasi supaya terbuka atau berterang-terangan dengan keperluan untuk menyimpan beberapa perkara rahsia.

Apa yang patut ditentang ialah kegunaan undang-undang jenayah untuk mencegah penerbitan perkara-perkara berkait dengan kepentingan awam sedangkan demi kepentingan awam perkara-perkara itu hendaklah dibongkarkan.

Saya merujuk khasnya kepada Seksyen 8 Akta Rasmi Rahsia tahun 1972 yang berasas kepada seksyen 2 Akta Rasmi Rahsia United Kingdom tahun 1911.

Untuk beberapa ketika ini, terdapat rasa kurang senang hati dengan seksyen 2 Akta Rasmi Rahsia (bersamaan seksyen 8 Akta kita) di United Kingdom dan sebuah jawatankuasa khas bernama Franks Committee telahpun ditubuhkan untuk menyiasat ke dalam seksyen ini sahaja.

Dan di sini saya memetik apa yang sebenar dinyatakan oleh Jawatankuasa Franks itu bersabit dengan seksyen 2 itu: (*Dengan izin*):

"We found section 2 a mess. Its scope is enormously wide. Any law which impinges on the freedom of information in a democracy should be much more tightly drawn. A catch-all provision is saved from absurdity in operation only by the sparing exercise of the Attorney General's discretion to prosecute. Yet the very width of this discretion, and the inevitable selective way in which it is exercised, give rise to considerable unease. The drafting and interpretation of the section are obscure. People are not sure what it means, or how it operates in practice, or what kinds of action involve real risk of prosecution under it. (Para 88)".

Dan dalam perenggan 17, Jawatankuasa Franks itu telah mentafsirkan seksyen 2 itu sebagai suatu seksyen catch-all dengan mengatakan, (*Dengan izin*):

"The main offence which section 2 creates is the unauthorised communication of official information (including documents) by a Crown servant. The leading characteristic of this offence is its catch-all quality. It catches all official documents and information. It makes no distinctions of kind, and no distinctions of degrees. All information which a Crown servant learns in the course of his duty is 'official' for the purpose of section 2, whatever its nature, whatever its importance, whatever its original source. A blanket is thrown over everything; nothing escapes."

Tuan Yang di-Pertua, satu undang-undang yang catch-all seperti itu adalah tidak sejajar dengan pengwujudan sebuah Kerajaan yang berterang-terangan. Akta Rasmi Rahsia hendaklah tertumpu untuk mengadakan peruntukan-peruntukan untuk menghadapi pengintip-pengintip, pengkhianat-pengkhianat dan mereka yang bertujuan membahayakan negara kita.

Ramai orang fikir bahawa rahsia-rahsia Kerajaan adalah untuk melindungi keselamatan negara daripada pengintip-pengintip atau perisik-perisik asing dan mereka menganggap bahawa undang-undang tersebut adalah digunakan untuk menentukan bahawa pengrahsiaan itu adalah bagi kebaikan semua orang. Tetapi ini hanya benar berkait dengan sebahagian rahsia yang disimpan oleh Kerajaan. Kebanyakan rahsia Kerajaan disembunyikan dari orang ramai atas sebab-sebab yang tidak ada kaitan langsung dengan pertahanan negara dan satu lagi sebab yang maha penting mengapa Kerajaan berbuat demikian ialah kerana convenience mereka yang berkuasa itu.

Maklumat-maklumat Kerajaan yang tidak ada kaitan langsung dengan keselamatan negara atau pertahanan tidak boleh diliputi oleh Akta Rasmi Rahsia dan seksyen 8 akta kita hendaklah dipinda untuk memansuhkan kualiti catch-all itu yang sedia ada supaya tidak menjejaskan maklumat-maklumat yang tidak ada kaitan langsung dengan keselamatan negara.

Sikap berterang-terang Kerajaan memerlukan satu undang-undang untuk menggalak pembongkaran (disclosure)

Tuan Yang di-Pertua: Berapa lama Yang Berhormat hendak bercakap. Kita bukan membahaskan Rang Undang-undang.

Tuan Lim Kit Siang: Feature kedua ialah untuk Rang Undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua: Hanya perkara yang besar sahaja yang hendak dikemukakan.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, saya baru menumpukan

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sudah 14 minit bercakap tentang ini sahaja.

Tuan Lim Kit Siang: Tadi hanya objects-nya sahaja, sekarang adalah ciri-ciri besar, yang kedua. Saya sudah habis cakapkan mengenai yang pertama.

Tuan Yang di-Pertua: Baru habis yang pertama? Saya ingat sudah tutup tadi.

Tuan Lim Kit Siang: Ada dua ciri.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau tidak mengambil hak asasi orang lain pula. Yang dikatakan hak asasi ini, Yang Berhormat ada hak asasi, Yang Berhormat lain ada juga hak asasinya. Kalau terlalu lama kepada hak asasi Yang Berhormat maknanya mengambil hak asasi orang lain pula.

Tuan Lim Kit Siang: Tidak, boleh panjangkan mesyuarat sampai pukul 12.00 malam, saya akan sokong. Ini mustahak, kita mesti bincangkan perkara-perkara kepentingan di sini.

Tuan Yang di-Pertua: Itu untuk kepentingan diri sahaja.

Tuan Lim Kit Siang: Saya sudah cakap dalam Budget, untuk lain orang, saya sokong.

Tuan Yang di-Pertua: Baik, lima minit sahaja lagi.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih, saya tidak akan ambil 5 minit. Sikap berterang-terang Kerajaan memerlukan satu undang-undang untuk menggalak pembongkaran (disclosure) dengan memaksa Kerajaan membolehkan rekod-rekodnya didapati oleh orang-ramai. Mungkin akan terdapat beberapa pengecualian tetapi pengecualian-pengecualian hendaklah dinyatakan dalam undang-undang. Dan juga hendaklah diadakan seorang hakim yang tidak berat sebelah dan selain daripada jentera Kerajaan untuk memutuskan sama ada pengrahsiaan sesuatu dokumen tertentu adalah sah atau tidak.

Saya berpendapat bahawa akan terdapat tiga jenis maklumat Kerajaan menurut undang-undang. Satu, kebanyakan rekod-rekod Kerajaan hendaklah dijadikan umum, boleh diperiksa dan salinan dibuat oleh sesiapa yang ingin berbuat demikian. Kedua, beberapa maklumat-maklumat tertentu akan dikecualikan daripada disclosure wajib. Terserahlah kepada Menteri-menteri untuk memutuskan sama ada maklumat itu boleh diterbitkan atau tidak. Tetapi seorang pegawai yang membocorkan rahsia tidak boleh didakwa dalam Mahkamah meskipun ia mungkin menghadapi tindakan tatatertib, oleh kerana jenis maklumat-maklumat ini tidak patut dilindung dengan penalti-penalti criminal. Dan ketiga, beberapa rahsia yang

benar-benar perlu diperlindungi, misalnya, perkara-perkara berkait dengan keselamatan-keselamatan akan terkecuali daripada disclosure yang wajib dan akan diliputi atau dilindungi oleh undang-undang jenayah.

Maka, dengan ini saya memperakukan cadangan-cadangan dan usul saya ini ke Dewan yang mulia ini.

Tuan P. Patto: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Jemput Yang Berhormat menjawab.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Shahrir bin Abdul Samad): Tuan Yang di-Pertua, meneliti kepada kandungan usul yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Petaling, sepintas lalu Ahli Yang Berhormat itu telah menyatakan kepada Dewan ini bahawa menerusi peruntukan-peruntukan di bawah Akta Rahsia Rasmi 1972 Kerajaan telah melindungi kelemahan-kelemahannya sehingga beliau telah mensifatkan bahawa Kerajaan yang ada sekarang adalah menjalankan suatu pemerintahan yang tertutup.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua sedia maklum bahawa Akta Rahsia Rasmi 1972 adalah satu dokumen undang-undang yang telah digubal dengan tujuan yang murni bukan sahaja untuk mempertahankan kepentingan Kerajaan tetapi juga dengan tujuan untuk menentukan bahawa hak-hak dan kepentingan rakyat juga dilindungi. Dengan adanya Akta ini kita telah dapat memastikan bahawa hanya pegawai-pegawai dan kakitangan yang cukup fasih dan sedar terhadap tanggungjawab mereka boleh berkhidmat dengan Kerajaan. Dalam pengalaman Kerajaan menguatkuasakan Akta Rahsia Rasmi 1972 selama 7 tahun kita telah berpuashati dengan kekesanannya. Kita juga sedia maklum bahawa Akta ini bertujuan untuk melindungi dan menentukan cara-cara memelihara maklumat-maklumat yang terperingkat demi kepentingan keselamatan negara.

Tuan Yang di-Pertua, kalau dihalusi di dalam kita mengendalikan maklumat dan perkara-perkara yang terperingkat penyampaian dan penerimaannya adalah berdasarkan kepada prinsip asas perlu mengetahui (need to know basis). Soal pokok dalam

penyampaian dan penerimaan sesuatu maklumat yang terperingkat adalah sama ada individu yang menjalankan tugas rasminya mempunyai peranan yang berkaitan dengan maklumat terperingkat tersebut. Di samping itu Akta Rahsia Rasmi 1972 tidak pula menyekat penyebaran maklumat yang mendatangkan faedah kepada orang ramai asalkan maklumat tersebut tidak menyebabkan keadaan serba salah ataupun menyusahkan kepada pentadbiran Kerajaan. Memandangkan kepada peruntukan-peruntukan Akta Rahsia Rasmi yang sedia ada bersesuaian dengan keadaan keselamatan negara dan perlaksanaannya adalah sungguh berkesan maka sebarang usul untuk meminda atau membuat Undang-undang baru mengenainya perlulah diketepikan. Oleh hal yang demikian, Tuan Yang di-Pertua, dengan ini saya mohon menentang Usul Ahli Yang Berhormat dari Petaling.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN, 1980

Bacaan Kali Yang Kedua

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbincangan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang-Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang" (25hb Oktober, 1979).

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN, 1980

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbincangan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Usul yang berikut berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis:

Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4 (3) Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966 membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih daripada \$9,856,562,316 dibelanjakan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun

1980, dan bagi tujuan-tujuan dan butiran butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah "Maksud Pembangunan" atau ("P") dalam senarai Belanjaan Persekutuan, 1980 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 24 tahun 1979, adalah diuntukkan di bawah maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang setentang dengan butiran-butiran itu di ruangan lapan dan sembilan senarai tersebut." (25hb Oktober, 1979).

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah bersetuju supaya Ahli Yang Berhormat dari Bandau meneruskan ucapannya pada hari ini menyambung ucapannya semalam dan saya menjemput Ahli Yang Berhormat dari Bandau.

3.59 ptg.

Tuan Abbah bin Mengimpal (Bandau): Tuan Yang di-Pertua, kita berasa gembira dan sungguh bangga terhadap Kerajaan, rombongan lawatan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ke Soviet Union baru-baru ini telah berjaya mendapat jaminan daripada Russia bahawa negara-negara ASEAN tidak akan diserang oleh Vietnam. Tetapi kita sedia maklum bahawa baru-baru ini Vietnam menceroboh masuk dan menakluki Kampuchea dan Laos. Kampuchea dan Laos adalah jiran negara-negara ASEAN dan menurut suratkhbar keluaran semalam tentera Thailand telah ditawan oleh tentera Vietnam, begitu juga berita yang kita dengar beberapa hari dahulu. Oleh yang demikian, kita mesti memperkuatkan tentera kita supaya dapat mempertahankan segala ancaman komunis dalam negara mahupun di luar negeri kita.

Tuan Yang di-Pertua, pada 24-10-1979 Yang Berhormat Ahli dari Keningau telah memberitahu Kerajaan dalam Dewan ini bahawa security negeri Sabah harus diberi perhatian berat kerana menurut suratkhbar keluaran *The New Straits Times* pada 25-10-1979 satu lagi kes lanun ataupun piracy dilakukan di daerah Tawau yang mana keadaan 44 orang dalam bot yang dirampas itu diketahui ada yang dibunuh dan yang lain-lain mati lemas dijahanamkan oleh lanun. Orang-orang pelarian daripada Filipina yang begitu ramai yang ada di negeri Sabah pada masa ini pun mungkin ada berkaitan dengan serangan-serangan lanun sebagai pirate agents.

Saya juga menyokong penuh ucapan Yang Berhormat Ahli Parlimen dari Keningau bahawa jika Kerajaan tidak menjaga keselamatan negeri Sabah dengan sebaik-baiknya, maka negeri Sabah itu mungkin menjadi negeri pirate di masa yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, dengan itu saya harap apa yang saya katakan di dalam ucapan saya ini Kerajaan akan mengambil berat dan akan dapat terus bertindak untuk faedah rakyat di negeri kita. Saya menyokong atas Belanjawan Malaysia bagi tahun 1980.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar.

4.02 petang.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Speaker, Belanjawan 1980 yang dibentangkan di Parlimen oleh Menteri Kewangan pada amnya diterima oleh rakyat sebagai satu Belanjawan yang baik, terutamanya yang berkaitan dengan pertambahan pelepasan yang tinggi ke atas cukai pendapatan orang perseorangan untuk pembayar-pembayar cukai persendirian. Tetapi apabila dipandang secara keseluruhannya Belanjawan ini bukanlah suatu yang sempurna (perfect) tetapi terdapat beberapa perkara yang sungguh mendukacitakan.

Kami sangat gembira menyatakan di sini bahawa Menteri Kewangan telah akhirnya menyahut seruan yang dikemukakan berulang kali oleh Ahli-ahli di dalam Dewan ini, khususnya Ahli-ahli DAP serta juga permintaan umum rakyat Malaysia supaya disemak semula pelepasan cukai pendapatan orang perseorangan kepada satu paras yang lebih realistik akibat dari kesan kos sara hidup yang terus tinggi dalam negara ini.

Apa yang patut Jabatan Hasil Dalam Negeri lakukan sekarang ialah memudahkan dan menentukan bahawa semua pembayar-pembayar cukai akan mendapat faedah daripada pertambahan pelepasan cukai itu.

Tuan Speaker, Menteri Kewangan berkata di dalam Belanjawannya bahawa akibat kenaikan kos pelajaran luar negeri, adalah dicadangkan bahawa elaun untuk anak-anak yang belajar di luar negeri yang pada masa ini hanya dua kali ganda pelepasan untuk anak-anak akan dijadikan empat kali ganda. Kami berpendapat bahawa cadangan Menteri Kewangan itu terlalu kecil dan tidak mencukupi dan tidak banyak untuk menolong

rakyat Malaysia iaitu ibubapa yang sekarang dikehendaki memikul suatu beban yang sungguh berat untuk membiayai pelajaran luar negeri anak-anak mereka.

Pelepasan untuk anak pada masa ini yang tertinggi sekali untuk anak yang pertama hanyalah \$800 sahaja dan empat kali ganda kepada jumlah ini ialah \$3,200 di mana secara kasar tidak mencukupi apabila diper-timbangkan bahawa perbelanjaan tahunan pada hitung panjang ialah di antara \$8,000 hingga \$15,000 tiap-tiap tahun kepada tiap-tiap pelajar dan ini bergantung pula kepada negara tempat belajar melainkan Singapura dan India di mana belanja pelajaran adalah lebih rendah.

Kami dengan ini mencadangkan bahawa demi kepentingan masa hadapan pelajaran anak-anak kita dan untuk pembangunan ekonomi negara selama mana Kerajaan Malaysia tidak boleh menambah pusat-pusat pengajian tinggi untuk pelajar-pelajar kita, maka mestilah elaun untuk anak-anak yang belajar di luar negeri yang ada sekarang dinaikkan sekurang-kurangnya sepuluh kali ganda.

Di dalam ucapan Belanjawannya, Menteri Kewangan telah mengumumkan pengurangan beban cukai untuk kumpulan berpendapatan tinggi. Beliau mencadangkan bahawa pendapatan yang dikenai cukai melebihi \$50,000 tetapi tidak melebihi \$75,000 akan dikenakan kadar sebanyak 45% dan untuk pendapatan yang melebihi \$75,000 tetapi tidak melebihi \$100,000 kadar cukainya ialah 50% dan untuk pendapatan yang melebihi \$100,000 kadarnya ialah 55%.

Menteri Kewangan telah menghakimkan bahawa pengurangan beban cukai untuk kumpulan berpendapatan tinggi ialah di atas tujuan memberi dorongan dan galakan kepada usahatenaga. Jika Menteri Kewangan benar-benar berminat untuk memberi galakan kepada semua orang supaya bekerja lebih giat, beliau sepatutnya telah menyediakan pengurangan untuk semua pembayar cukai dari golongan rendah. Murah hati dan jasa baik Menteri Kewangan kepada kumpulan berpendapatan tinggi bukan satu langkah yang progresif memandangkan kepada faktor bahawa kumpulan berpendapatan tinggi dan lumayan dalam masyarakat kita patutlah menanggung beban cukai yang berat sebagai

satu cara untuk mencapai pembahagian kemakmuran dan hasil yang saksama. Lebih-lebih lagi kelihatan kepada saya bahawa langkah Kerajaan itu adalah nampaknya bertentangan dengan objektif-objektif yang diisytiharkan untuk mengurangkan jurang di antara si kaya dan si miskin.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *memengerusikan Mesyuarat*)

Tuan Speaker, selepas menimbang pertambahan pelepasan cukai pendapatan dan lain-lain faedah seperti yang digariskan dalam Belanjawan tahun 1980 oleh Menteri Kewangan, persoalan yang patut ditanya ialah sama ada Belanjawan ini yang disifatkan sebagai satu Belanjawan yang dialu-alukan oleh semua akan menolong melawan inflasi atau tidak. Tidak dapat dinafikan, Tuan Speaker, pemberian pertambahan pelepasan cukai untuk pembayar-pembayar cukai perseorangan akan menolong mereka memperkuatkan kuasa membeli. Walau bagaimanapun jika ditimbang bahawa kos sara hidup selari dan melingkari dengan kenaikan harga barang-barang makanan dan keperluan harian dan lain-lain barang dalam negara ini, satu soalan yang perlu ditanya ialah sama ada kenaikan kuasa membeli ini boleh atau mampu mengejar kenaikan harga barang-barang pengguna dalam negara ini.

Pada pandangan saya apa-apa faedah yang diperolehi daripada pertambahan pelepasan cukai pendapatan dalam Belanjawan tahun 1980 ini tidak memenuhi apa-apa tujuan jika Kerajaan tidak mengambil langkah-langkah yang berkesan untuk mencegah kenaikan harga barang-barang serta mengawalinya. Perlu ditegaskan di sini bahawa sehingga Kerajaan mengambil langkah-langkah berkesan mengenai kawalan harga untuk memberi faedah kepada pengguna-pengguna terutama mereka dari golongan berpendapatan rendah, pertambahan pelepasan cukai pendapatan ini tidak memenuhi apa-apa tujuan.

Apa yang diperlukan ialah kawalan yang lebih ketat ke atas harga barang-barang makanan dan barang-barang keperluan yang lain. Meskipun terdapat jaminan Kerajaan bahawa harga barang-barang pengguna dan lain-lain kemudahan tidak boleh naik secara mendadak dan tidak menasabah, tetapi adalah menjadi satu hakikat bahawa harga-harga

mesin tetap naik dan terus naik tanpa berpatutan yang memberikan kesan buruk dan merugikan kepada golongan miskin dan berpendapatan rendah.

Rakyat tidak berkehendakkan jaminan sahaja, Tuan Speaker, tetapi langkah positif yang mencegah harga barang-barang dari melambung naik serta mengawasi harga tersebut. Apa yang menyebabkan rasa kekecewaan dalam Belanjawan ini ialah kenyataan Menteri Kewangan bahawa “. tidak banyak memberikan perhatian untuk mengurangkan duti import”.

Seterusnya Menteri Kewangan hanya mencadangkan pengurangan duti import ke atas beberapa butiran yang amat terhad seperti durian, nangka, mangga, filem negatif bagi perusahaan filem dan ke atas cylinder block sedangkan duti import ke atas beberapa alat-alat sukan dihapuskan. Meskipun saya mengalu-alukan pengurangan ini, saya berharap bahawa pengurangan cukai sepatutnya meliputi barang-barang penggunaan yang lebih luas seperti bahan-bahan makanan, kain-kain di samping lain-lain barang yang dipergunakan secara besar-besaran. Saya memperhatikan bahawa pengurangan duti import sebanyak 50% ke atas buah-buahan pada masa ini tidak termasuk apple dan orange. saya juga memperhatikan bahawa tidak terdapat pengurangan lagi duti import ke atas radio dan televisyen yang telah menjadi satu saluran perhubungan yang penting dan popular dan oleh sebab itu perlu diperolehi dengan lebih mudah dan secara meluas kepada rakyat.

Saya masih teringat bahawa dalam Belanjawan tahun lepas Menteri Kewangan telah menurunkan duti import ke atas televisyen warna dan hitam putih yang ukuran kurang daripada 16 inci daripada 45% kepada 25% sedangkan peti televisyen yang berukuran 16 inci ke atas ianya diturunkan kepada 35% sahaja. Bagaimanapun tidak terdapat pengurangan lagi pada masa ini. Memandangkan kenaikan kos sara hidup di negara kita di mana harga barang-barang melambung naik Menteri Kewangan sendiri sepatutnya mengurangkan harga-harga barang penggunaan dan perkhidmatan yang lebih luas dengan menyesuaikan yang rendah atau menghapuskan duti import dan excise ke atas barang-barang makanan, kain, pakaian, minyak dan tenaga. Rakyat Malaysia yang miskin yang hanya berpendapatan rendah yang berjumlah lebih 10% dari jumlah

pendapatan dalam negara membayar lebih daripada 10% cukai untuk barang-barang makanan, minuman, sewa, minyak dan tenaga yang mengandungi sebahagian besar perbelanjaan dalam rumah mereka.

Menteri Kewangan ada berkata bahawa strategi Belanjawan tahun 1980 ini akan dilaksanakan menerusi usaha-usaha Kerajaan sebagai jalan meringankan kesusahan kumpulan-kumpulan berpendapatan rendah. Walaupun pertambahan perlepasan cukai pendapatan bertujuan bagi maksud ini saya suka bagaimanapun menarik perhatian Menteri Kewangan akan kedudukan penjaja-penjaja dan peniaga-peniaga kecil yang mencari penghidupan untuk menyara diri sendiri dan anak-anak mereka. Sungguhpun mereka gembira di atas perlepasan cukai pendapatan ini yang tidak dapat dinafikan akan memberi faedah kepada mereka tetapi apa yang boleh diijamatkan daripada perlepasan cukai pendapatan itu terpaksa dicukaikan di tempat lain.

Dalam hubungan ini saya suka menarik perhatian Dewan ini kepada cukai pembangunan sebanyak 5% yang mesti dibayar jika pendapatan perniagaan mereka melebihi \$3,000. Kerajaan telah mengumumkan dahulu bahawa pengecualian cukai pembangunan untuk penjaja-penjaja dan peniaga kecil ialah \$3,000 sahaja. Untuk tahun taksiran 1980 pendapatan di bawah \$500 untuk orang perseorangan atau jumlah pendapatan lebih kurang \$700 untuk pasangan yang berkahwin tidak perlu membayar cukai pendapatan. Tetapi kepada penjaja-penjaja dan peniaga kecil yang pendapatan perniagaannya melebihi \$3,000 adalah tertakluk kepada cukai pembangunan seperti kiraan berikut. Misalnya pendapatan perniagaan tiap bulan sebagai satu contoh ialah \$500, pendapatan setahun \$6,000, amount yang dikecualikan hanya \$3,000 dan bakinya dikenakan cukai iaitu cukai pembangunan 5% ialah $\$3,000 \times 5\%$. Ertinya beliau dikehendaki membayar cukai pembangunan \$150.

Daripada perkiraan di atas Belanjawan tidak membawa apa-apa faedah kepada semua penjaja-penjaja dan peniaga-peniaga kecil walaupun mendapat faedah dari pelepasan cukai pendapatan tetapi mereka tetap dikenakan cukai pembangunan 5%. Memandangkan di atas dengan terang mereka tidak dapat mengelakkan diri daripada cukai pembangunan 5% meskipun tidak dikenakan

cukai pendapatan. Dengan ini saya mencadangkan kepada Kerajaan supaya membantu penjaja-penjaja dan peniaga kecil ini sama ada menghapuskan cukai pembangunan untuk penjaja dan peniaga kecil ini atau menambahkan pengecualian cukai daripada \$3,000 kepada \$6,000.

Tuan Yang di-Pertua, kembali saya kepada tajuk kawalan harga. Saya ingin menyeru Kerajaan memberikan pertimbangan serius kepada perkara Tribunal Penentuan Harga (Price Justification Tribunal) yang menghendaki pengeluaran-pengeluaran membuat petition sebelum menaikkan harga barang-barang keluaran mereka kepada satu Badan yang bebas supaya mendapatkan pandangan umum. Penubuhan satu Tribunal seumpama ini akan menjadikan satu langkah yang progresif yang mesti dijalankan di negara kita dan saya menggesa Kerajaan membuat kajian yang mendalam mengenai cadangan ini dan tidak dengan mudah sahaja menolaknya. Di bawah Tribunal ini semua barang-barang yang memerlukan kenaikan harga mesti mendapatkan persetujuan dan Badan ini akan juga diberikan kuasa untuk menguruskan semua barang-barang, tidak kira sama ada barang-barang terkawal ataupun barang-barang yang bukan terkawal.

Dalam hubungan ini saya ingin menyentuh masalah sewa. Kerajaan mesti menyedari bahawa masalah lingkaran sewa (rent spiral) yang tidak berpatutan di dalam banyak tempat di negara kita baik di kawasan tempat kediaman ataupun perdagangan adalah satu masalah besar yang dihadapi oleh golongan berpendapatan rendah dan menengah. Ramai tuan punya rumah mengambil kesempatan dari trend inflasi sekarang dengan menaikkan sewa dengan tidak menasabah. Masalah ini menjadi begitu serius kerana kekurangan yang amat sangat perumahan awam kos rendah di negara kita.

Untuk menentukan faedah-faedah pertambahan pelepasan cukai pendapatan boleh dinikmati oleh pengguna-pengguna adalah penting bagi Kerajaan selain daripada kawalan harga yang berkesan ke atas barang-barang pengguna mengambil langkah-langkah mencegah kenaikan sewa yang tidak menasabah di bangunan-bangunan kediaman. Inilah sebab kenapa parti DAP telah meminta satu kajian ke atas Akta Kawalan

Sewa Tahun 1966 supaya pindaan yang perlu boleh dilakukan untuk memberi perlindungan yang cukup kepada rakyat terutama mereka dari golongan yang berpendapatan rendah dan menengah.

Pemberian pertambahan pelepasan cukai dan pengurangan duti impot tidak akan menolong jika akhirnya wang pelepasan-pelepasan itu hendak digunakan untuk membayar sewa rumah kediaman yang mahal dan tidak menasabah.

Menteri Kewangan di dalam Belanjawannya ada juga berkata mengenai perlunya satu gerakan pengguna yang kuat dan tersusun untuk melawan inflasi. Saya bersetuju sepenuhnya dengan kenyataan Menteri Kewangan mengenai perkara ini. Tetapi apa yang mendukacitakan saya untuk menyatakan di sini ialah tidak terdapat bantuan Kerajaan yang khas untuk galakan atau sebagai satu galakan yang diberi kepada Persatuan Pengguna-pengguna di negara kita. Jika badan-badan pengguna dikehendaki memainkan peranan positif dalam memajukan hal-ehwal pengguna dan menggalakkan consumerisma, mereka mestilah dilengkapi dengan bantuan kewangan yang cukup bagi membolehkan mereka bergerak. Walaupun hasil pendapatan Persatuan Pengguna-pengguna datangnya daripada sumbangan ahli-ahlinya tetapi ini biasanya tidak mencukupi sekiranya badan-badan pengguna hendak melaksanakan berbagai-bagai projek yang bertujuan untuk menggalakkan konsep consumerisma di negara kita.

Tetapi sejauh yang saya ketahui Kementerian Perdagangan dan Perindustrian telah meluluskan satu peruntukan sebanyak \$31,400 pada tahun ini sebagai pemberian untuk kegunaan Persatuan Pengguna-pengguna Malaysia. Pada pandangan saya, jumlah ini langsung tidak mencukupi. Saya suka menggesa Kementerian Kewangan supaya memberikan satu peruntukan ataupun pemberian khas kepada Persatuan Pengguna-pengguna di seluruh negara supaya mereka dapat mengambil bahagian dalam satu rancangan comprehensive mengenai pendidikan pengguna-pengguna di negara kita.

Tuan Speaker, Menteri Kewangan ada menyatakan bahawa strategi Belanjawan adalah bertujuan untuk menentang arah aliran rusutan dan melawan inflasi. Walaupun kehendak Kerajaan itu dihargai tetapi saya merasa bimbang sama ada strategi Belanjawan

1980 tanpa langkah-langkah sokongan yang kuat ataupun dalam bahasa Inggerisnya "without back-up measures" seperti kawalan harga yang berkesan akan mencapai objektifnya.

Pada pandangan kami Belanjawan ini bukanlah sebenarnya melawan aliran inflasi yang terbaik sekali yang membantu pembayar-pembayar cukai rakyat Malaysia menyimpan sedikit wang, tetapi memandangkan kenaikan harga barang-barang yang tetap dan kos sara hidup yang tinggi apa-apa pun yang dijimatkan atau yang disimpan akan digunakan dalam cara yang lain untuk perbelanjaan diri sendiri.

Tuan Speaker, sebagaimana yang diumumkan oleh Menteri Kewangan sebanyak \$20,724 juta yang diperuntukkan dalam Belanjawan 1980, \$10,868 juta daripadanya ialah untuk Perbelanjaan Mengurus dan \$9,856 juta untuk Perbelanjaan Pembangunan. Dengan begitu besar jumlah kumpulanwang rakyat yang dibelanjakan adalah penting ditentukan bahawa kumpulanwang ini digunakan secara berhasil dan bererti untuk kemajuan dan faedah semua rakyat Malaysia tanpa mengira asal keturunan. Dengan tujuan ini adalah perlu supaya mengambil kakitangan-kakitangan yang berkebolehan dan berdedikasi untuk memikul berbagai-bagai tugas dan di dalam hubungan ini adalah menjadi harapan kami bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri akan mengambil langkah-langkah untuk menentukan bahawa pengambilan kakitangan baru yang dilancarkan di bawah "Operasi Isi Penuh" adalah untuk mereka yang mempunyai kelayakan-kelayakan. Perlantikan mereka mestilah dipercepatkan memandangkan mustahaknya disegerakan melaksanakan berbagai projek pembangunan.

Tuan Speaker, jauh lebih penting daripada pengambilan kakitangan baru yang dilancarkan itu ialah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri mestilah menentukan kesan dari kemampuan pelaksanaan Kerajaan dan kecekapan jentera pentadbiran dalam semua Kementerian dan Jabatan-jabatan Kerajaan. Dan yang terlebih penting sekali mestilah terdapat perkhidmatan awam yang bersih, tidak rasuah, jujur dan dedikasi untuk menentukan kejayaan pelaksanaan rancangan dan usaha pembangunan Kerajaan. Mengemukakan sistem perancangan dan pelaksanaan Belanjawan dan pengurusan Odit untuk mengawasi pelaksanaan berbagai agensi Kerajaan dalam

merancang, memilih dan melaksanakan rancangan-rancangan perbelanjaan awam, walaupun satu langkah dalam arahan yang betul adalah tidak mencukupi dan tidak menjamin. Apa yang diperlukan ialah penyusunan semula pentadbiran yang menyeluruh untuk meninggikan mutu kecekapan dan daya pengeluaran di semua Kementerian dengan memodenkan sistem dan alat jentera Kerajaan pada keseluruhannya. Semua yang saya katakan di atas adalah mustahak memandangkan fakta bahawa Kerajaan sekarang berada di ambang pintu untuk merancang dan melaksanakan Rancangan Malaysia Keempat.

Tuan Speaker, saya ada memerhatikan bahawa 20.5% daripada jumlah perbelanjaan Mengurus dibelanjakan untuk keselamatan. Meskipun saya tidak mencadangkan bahawa kita mesti mengabaikan keselamatan dan tanpanya tidak ada pembangunan negara. Tetapi saya ingin bertanya kenapa kita harus membelanjakan begitu banyak wang untuk keselamatan? Jika dibandingkan dengan Belanjawan tahun 1979 di mana jumlah \$1,923.9 juta dibelanjakan sebagai Perbelanjaan Mengurus untuk keselamatan, tetapi pada tahun ini perbelanjaan untuk keselamatan telah bertambah sebanyak \$308.2 juta. Adakah ini bermakna bahawa masalah keselamatan kita bertambah buruk yang memerlukan satu pertambahan perbelanjaan untuk pertahanan.

Tuan Speaker, saya amatlah berkehendakkan keselamatan. Semua rakyat Malaysia berkehendakkan keselamatan tetapi kita semua mesti ingat bahawa jalan yang tertentu untuk membawa keamanan dan keselamatan ialah dengan memenangi hati dan fikiran rakyat melalui saluran sosio-ekonomi. Jika kita boleh memenangi hati dan fikiran rakyat barulah kita boleh membina satu negara Malaysia yang selamat dan bersatu-padu.

Mengenai soal keselamatan, kami juga ingin tahu sama ada Kerajaan sekarang bersedia untuk memberi pertimbangan yang serious kepada perkhidmatan negara. Konsep yang melibatkan latihan semua warganegara lelaki dan perempuan yang sihat dan berupaya di dalam mempertahankan negara adalah satu bentuk pertahanan yang baik sekali yang diberikan oleh rakyat sekiranya berlaku pencerobohan daripada luar.

Tuan Speaker, pada pandangan saya banyak kumpulan wang daripada Belanjawan mestilah dibelanjakan untuk projek-projek

utama seperti perkhidmatan sosial. Walau bagaimanapun, saya memerhatikan dengan sedihnya bahawa perkhidmatan sosial hanya merupakan sebanyak 27.1% daripada jumlah Perbelanjaan Mengurus dan 16.4% daripada jumlah Perbelanjaan Pembangunan.

Saya berpendapat bahawa lebih banyak wang mestilah dibelanjakan untuk perkhidmatan sosio-ekonomi seperti menyediakan lebih banyak pekerjaan kepada penganggur-penganggur, rumah-rumah untuk yang tidak berumah, tanah untuk mereka yang tidak memiliki tanah dan tempat belajar untuk mereka yang dinafikan tempat untuk belajar.

Di dalam jangka panjang, ini ialah jawapan yang berkesan kepada masalah keselamatan kita dan juga akan menolong mengukuhkan ketahanan rakyat kepada negara.

Sejajar dengan gesaan saya untuk pembangunan sosio-ekonomi yang intensif, saya suka meminta Kerajaan membuat peruntukan khas untuk pembangunan di sektor luar bandar yang kurang bernasib baik seperti Kampung-kampung Baru. Saya terpaksa melahirkan rasa dukacita yang mendalam bahawa hanya \$19 juta yang telah diperuntukkan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga untuk pembangunan lebih kurang 465 buah Kampung-kampung Baru di seluruh negara.

Saya suka bertanya di sini, apakah sekecil \$19 juta ini boleh meringankan masalah yang dihadapi oleh lebih kurang 465 buah Kampung-kampung Baru itu. Saya juga dukacita menyatakan di sini di dalam Belanjawan tahun 1980 tidak terdapat peruntukan khas untuk membaiki Kampung-kampung Baru di negara kita. 465 buah Kampung-kampung Baru di seluruh negara yang mengandungi lebih kurang satu juta penduduk tidak dapat ditinggalkan daripada harus pembangunan sosial dan ekonomi negara dan jalan yang sewajar untuk menentukan ini ialah Kerajaan mestilah memberikan peruntukan-peruntukan yang bermakna untuk memperbaiki keadaan Kampung-kampung Baru itu.

Memandangkan hal ini, saya suka menyuarakan bahawa Kerajaan mesti mengadakan satu tabung wang pusingan tahunan berjumlah \$20 juta sebagai tambahan kepada peruntukan-peruntukan di bawah Rancangan Pembangunan Lima Tahun untuk pembangunan Kampung-kampung Baru yang lebih bermakna ini. Peruntukan seumpama ini akan menolong menghidupkan semula ekonomi

Kampung-kampung Baru, meninggikan daya pengeluaran dan pendapatan mereka, pemberian tanah untuk mereka yang tidak bertanah dan menyediakan perkhidmatan-perkhidmatan sosial yang moden seperti perumahan awam, api elektrik, air dan perkhidmatan perubatan, kemudahan rekreasi yang baik dan pusat-pusat masyarakat yang sempurna.

Tuan Speaker, satu lagi aspek pembangunan sosio-ekonomi yang sangat dikehendaki ialah pembangunan perumahan. Perumahan telah menjadi satu masalah besar kepada rakyat Malaysia terutamanya kumpulan berpendapatan rendah pada hari ini. Rekod Kerajaan mengenai pembinaan rumah kos rendah adalah satu perkara yang sungguh mendukacitakan. Dasar Perumahan Kos Rendah Kerajaan dalam pandangan saya dan pandangan Parti DAP ialah satu kegagalan yang besar.

Baharu-baharu ini seperti yang terlapor di dalam suratkhbar bahawa matlamat 73,506 yunit perumahan kos rendah Kerajaan yang telah disemak semula di bawah Kajian Semula Separuh Penggal Rancangan Malaysia Ketiga ianya kurang daripada 20% yang telah disiapkan. Berdasarkan kepada kenyataan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada akhir bulan Ogos tahun ini sejumlah 52,028 yunit rumah telah diluluskan daripada jumlah matlamat sebanyak 73,506 yunit. Dan daripada angka ini hanya 13,506 yunit yang telah disiapkan sedangkan 27,439 yunit lagi adalah di dalam peringkat pembinaan sahaja.

Saya ingin melahirkan di sini rasa musykil saya mengenai masalah ketinggalan besar dalam perumahan kos rendah Kerajaan khususnya Menteri yang berkenaan patutlah bukan sahaja mengambil berat tentang masalah ini tetapi berkenaan sepatutnya mengambil langkah-langkah yang sewajarnya untuk mengkaji sebab-bebab sebenar ketinggalan besar ini dan bertindak untuk mengatasinya. Sesungguhnya masa telah tiba bagi Kerajaan untuk menyemak semula dasarnya mengenai pembinaan rumah-rumah kos rendah, membuat satu kajian yang mendalam ke atas kelemahan yang ada sekarang dan merangka satu strategi perumahan kos rendah yang dinamis untuk dilaksanakan.

Dalam hubungan ini saya suka mengulangi gesaan saya supaya Kerajaan menubuhkan satu Lembaga Perumahan untuk memberi

dorongan baharu ke arah pembinaan perumahan di negara kita dan khususnya untuk menuju ke matlamat pencapaian sasaran rumah awam kos rendah. Saya juga hendak menyeru Kerajaan menegerakan penubuhan Institut Penyelidikan Perumahan Malaysia guna memberi penerangan dan maklumat yang penting dan hasil penyelidikan mengenai pembinaan rumah, kegunaan bahan-bahan gantikan rumah dan teknologi pembinaan. Walaupun adalah penting pembaharuan usaha dibuat supaya matlamat Rancangan Malaysia Ketiga baik di sektor swasta mahupun awam dalam menyediakan lebih banyak rumah kos rendah dapat dicapai tetapi adalah sama pentingnya menentukan bahawa apabila yunit-yunit rumah dibina itu semua akan diperuntukkan kepada rakyat yang benar-benar memerlukannya. Inilah sebabnya kenapa diperlukan satu sistem pembahagian yang adil dan saksama supaya ditentukan bahawa rumah-rumah itu akan diberikan kepada yang patut menerimanya. Dalam hubungan ini saya ingin mengesyorkan supaya semua Kerajaan Negeri, Dewan Bandaraya dan lain-lain agensi perumahan yang terlibat patut memperkenalkan satu pendaftaran terbuka yang mengandungi senarai pembeli-pembeli rumah dan bakal-bakal pembeli.

Menteri Kewangan telah mengumumkan bahawa sejumlah \$237.4 juta akan diberi sebagai pinjaman kepada Kerajaan-kerajaan Negeri dan Dewan Bandaraya supaya membina lebih daripada 40,000 yunit rumah kos rendah. Dengan mengambil perkiraan keperluan rakyat kepada rumah yang begitu mendesak terutamanya rumah kos rendah, jumlah \$237.4 juta yang diperuntukkan adalah tidak mencukupi bahkan dalam Belanjawan 1979 dahulu sejumlah \$450 juta telah diperuntukkan bagi maksud ini. Adalah mendukacitakan bahawa jumlah ini telah dikurangkan pada kali ini. Masalah rumah kos rendah adalah begitu tenat sekali di Wilayah Persekutuan di mana lebih daripada 25,000 pemohon masih berada dalam senarai menunggu untuk rumah kos rendah.

Mengenai sumbangan untuk perumahan bagi sektor swasta, saya suka mencadangkan supaya Kerajaan menggariskan satu pelan induk yang membahagikan tanah menurut penggunaannya dengan tujuan memastikan peruntukan kawasan tanah perumahan yang cukup kepada pemaju-pemaju untuk membina rumah-rumah. Satu peruntukan kawasan tanah perumahan yang cukup adalah menjadi

satu keperluan asas kepada pemaju-pemaju untuk mencapai matlamat-matlamat perumahan.

Tuan Speaker, banyak telah diperkatakan oleh Kerajaan mengenai demokrasi pemilikan rumah. Izinkan saya menyatakan di sini bahawa untuk menjayakan konsep ini Kerajaan pertamanya mesti menentukan bahawa ianya berupaya membina rumah kos rendah yang cukup sebagai memenuhi permintaan orang ramai. Ianya tidak memenuhi apa-apa tujuan jika dilaungkan 1,000 kali akan keinginan Kerajaan untuk menjayakan konsep demokrasi pemilikan rumah apabila didapati kekurangan rumah-rumah untuk memenuhi permintaan.

Dalam hubungan ini saya ingin merujuk kepada pengumuman Menteri Kewangan mengenai pasaran gadaian (mortgage) yang akan menolong institusi-institusi kewangan melanjutkan tempoh pembayaran pinjaman daripada 15 tahun kepada 25 tahun dengan tujuan menolong lebih ramai orang memiliki rumah sendiri. Walaupun ini ialah satu langkah yang baik dan tanpa diragukan akan menolong lebih ramai orang untuk membeli rumah adalah penting bagi Kerajaan berbincang dengan Bank Negara akan kemungkinan menurunkan kadar faedah untuk pinjaman perumahan. Kadar faedah untuk pinjaman perumahan sekarang yang biasanya di antara 9% hingga 10% adalah dianggap tinggi dan sebarang usaha untuk menurunkan kadar faedah akan menjadi satu pertolongan kepada rakyat Malaysia terutamanya golongan berpendapatan rendah dan menengah untuk memiliki rumah sendiri.

Pada 13hb Disember, 1976 Menteri Kewangan telah mengumumkan dalam Dewan Negara satu skim pinjaman perumahan yang diuruskan oleh Syarikat Perumahan Malaysia Berhad (MBSB) supaya golongan berpendapatan rendah dapat memiliki rumah sendiri. Tabung Wang Pusingan sebanyak \$400 juta ini ialah berbentuk pinjaman, persetujuan bersama Bank Negara dan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (EPF). Skim ini telah memberi banyak faedah kepada golongan berpendapatan rendah berikutan kesediaan skim perumahan yang diluluskan oleh MBSB.

Memandangkan perkara di atas saya suka mencadangkan bahawa Tabung Wang Pusingan ini diperbesarkan lagi dan jumlah \$400 juta sekarang ini digandakan menjadi

\$800 juta supaya banyak wang dapat digunakan untuk melaksanakan skim-skim perumahan.

Tuan Speaker, di atas persoalan pemilihan rumah sendiri saya suka menggesa pihak berkuasa yang berkenaan supaya memberikan perhatian serius mengenai masalah mengeluarkan hakmilik strata (strata title) berdasarkan kepada peruntukan-peruntukan dalam Kanun Tanah Negara kepada penginap-penginap rumah pangsa yang mendiami flat-flat bertingkat-tingkat di Kuala Lumpur supaya penyewa-penyewa ini boleh memiliki flat-flat itu. Masanya telah tiba bagi Kerajaan memikirkan secara serius mengenai perkara ini dan tidak sahaja menjadi satu janji semasa pilihanraya.

Tuan Speaker, air ialah satu keperluan asasi rakyat. Sejak tahun 1977 penduduk di Selangor dan Wilayah Persekutuan, terutamanya mereka yang tinggal di Lembah Kelang merasa sukar dan tidak selesa kerana kekurangan air yang berikutan dengan catuan air. Memandangkan hal ini Kerajaan patutlah memberi perhatian utama dan mempergiatkan usahanya untuk mencari punca gantian air yang baru. Jika ditimbang kepada faktor bahawa keperluan air di Kuala Lumpur, Petaling Jaya ataupun di Lembah Kelang telah bertambah pada kadar 10% setahun dan dijangkakan menjadi dua kali ganda dalam masa 10 tahun. Besar kemungkinan punca-punca air kita pada masa ini akan kehabisan sebelum tahun 1983, kecuali langkah-langkah tegas dijalankan segera untuk mengatasinya.

Tuan Speaker, berdasarkan kepada faktor bahawa lebih kurang 1/5 jumlah Perbelanjaan Mengurus atau \$2,055 juta diperuntukkan untuk pelajaran, adalah diharapkan Yang Berhormat Menteri Pelajaran akan memberikan perhatian untuk membanyakkan lagi sekolah-sekolah rendah menengah dan pelajaran tertiary. Banyak tempat perlu dicari untuk menampung anak-anak kita belajar. Dalam hubungan ini saya ingin menggesa Kerajaan supaya mendirikan lebih banyak lagi sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan Tamil di negara kita sejajar dengan hak mereka untuk mendapatkan pelajaran ibunda mereka.

Tuan Speaker, walaupun Yang Berhormat Menteri Kewangan dalam Ucapan Belanjawannya ada menyatakan bahawa peruntukan sebanyak \$1,086 juta untuk menggalak dan

mengukuhkan dasar perindustrian Kerajaan, adalah mendukacitakan saya bahawa dasar Kerajaan itu tidak menyentuh secara terperinci tentang perusahaan-perusahaan kecil dan perkembangannya. Sehingga sekarang Kerajaan tidak membuat apa-apa peruntukan untuk memberi galakan istimewa bagi perusahaan-perusahaan kecil dan perusahaan yang dikeluarkan berbentuk kecil-kecilan berkembang maju. Memandangkan pertumbuhan perusahaan kecil dengan banyaknya di semua negara yang berjumlah kira-kira 8,000 Kerajaan mestilah mengenali hakikat bahawa mereka dapat memainkan peranan yang penting kepada ekonomi negara pada keseluruhannya. Oleh itu Kerajaan mestilah mengambil satu pendekatan yang positif bagi menggalakkan pertumbuhan sektor itu dengan memberikan galakan atau kuasa pendorongan yang istimewa. Satu sektor perdagangan berbentuk kecil-kecilan yang dinamis boleh memberikan sumbangan ke arah mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan meningkatkan taraf pendapatan. Di samping memberi kuasa pendorongan yang synonymous, Kerajaan juga mesti menubuhkan satu yunit khas dalam Kementerian Perdagangan dan Perindustrian untuk memerhatikan berbagai-bagai masalah yang dihadapi oleh industri-industri kecil sambil mencari jalan mengatasi masalah tersebut serta menggalakkan pertumbuhan industri pada keseluruhannya.

Belanjawan 1980 juga memberikan peruntukan sebanyak \$256 juta sebagai tambahan kepada sumber kredit dan kemudahan untuk institusi-institusi utama Kerajaan yang telah ditubuhkan bagi mencapai objektif penyusunan semula seperti PERNAS, UDA dan MARA. Memikirkan kepada peruntukan di atas ini dan jika ditimbang faktor bahawa banyak wang rakyat telah dibelanjakan setiap tahun untuk perbadanan-perbadanan Kerajaan adalah penting perbadanan-perbadanan ini dapat bergerak dengan cergas, sempurna dan efektif bagi memenuhi objektif ini.

Dengan fikiran ini saya suka mencadangkan supaya satu kajian semula yang meliputi semua aktiviti-aktiviti dalam rancangan perbadanan-perbadanan ini bagi menentukan kebenaran cara perbelanjaan mereka dan viability rancangan dan projek-projek mereka. Institusi-institusi ini mesti menyediakan satu laporan yang kemas-kini mengenai aktiviti-aktiviti mereka untuk diperiksa dan diteliti oleh Ahli-ahli Parlimen.

Tuan Speaker, sejajar dengan hasrat Kerajaan untuk menubuhkan satu Pasaran Barangan (Commodities Exchange) di Kuala Lumpur, langkah-langkah berkesan patutlah diambil bagi memperbaiki sistem lalu lintas dalam Bandaraya serta menyelesaikan kesesakan. Memandangkan ini saya suka menggesa Kerajaan menyusun semula sistem jalanraya di pusat Bandaraya bagi mengurangkan kesesakan lalu lintas dan juga menggalakkan penggunaan yang lebih luas pengangkutan awam. Pihak berkuasa patut memastikan pelaksanaan skim pengedaran kawasan tengah (central area circulation scheme) dan kemajuan pusat kawalan lalu lintas (traffic control centre) yang akan mengawal semua lampu isyarat (traffic lights) dengan menggunakan close circuit televisyen. Dalam usaha untuk mengurangkan kesesakan jalanraya di pusat Bandaraya dan juga memperbaiki pelan pengedaran lalu lintas Kerajaan patutlah menentukan bahawa semua projek-projek dijalankan menurut keutamaan dan tenaga pekerja yang ramai mestilah diambil bagi menyudahkan kerja seberapa cepat yang mungkin. Semua pemborong-pemborong atau pemborong kecil yang terlibat dalam kerja pembinaan jalanraya di pusat Bandaraya haruslah diberitahu supaya menyegerakan kerjanya dan menyediakan tanda jalan yang lengkap di tempat kerja untuk mengelakkan bahaya yang mungkin dihadapi oleh pengguna-pengguna berkenderaan dan pengguna-pengguna jalanraya yang lain.

Tuan Speaker, mengenai pembangunan untuk Kuala Lumpur saya memahami bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ada pernah menyatakan iaitu sebanyak \$450 juta akan diperuntukkan oleh Kerajaan untuk menambah kemudahan-kemudahan dan meningkatkan mutu perkhidmatan awam untuk Kuala Lumpur di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Menurut Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, di antara projek-projek yang dilaksanakan termasuk membanyakkan kemudahan-kemudahan di Lapangan Terbang Antarabangsa Subang, menyediakan lebih banyak dewan-dewan persidangan dengan kemudahan yang kemaskini, menambah kemudahan-kemudahan hotel dan memperbaiki sistem pengangkutan. Tanpa diragukan lagi akan kepentingan peruntukan ini untuk pembangunan Kuala Lumpur agar menjadi pusat perdagangan yang cekap tetapi saya berharap Yang Amat Berhormat Perdana Menteri serta Menteri Wilayah Persekutuan akan menimbangkan dua cadangan yang penting ini.

Yang pertama, memperkenalkan perkhidmatan monorail di Kuala Lumpur. Kerajaan mestilah bersedia untuk memberikan satu peruntukan agar feasibility study mengenai perkhidmatan monorail untuk Kuala Lumpur dapat dijalankan. Kerajaan haruslah menyedari bahawa pengenalan perkhidmatan monorail ini ialah satu cara untuk memperbaiki sistem pengangkutan awam. Oleh itu Kerajaan mestilah bersedia membelanjakan wang untuk projek yang penting ini.

Yang kedua, menyediakan lebih banyak kemudahan meletak kereta di Kuala Lumpur. Kerajaan mestilah mengkaji keperluan bagi menyediakan tempat meletak kereta atau kenderaan di dalam Bandaraya sebagai memenuhi keperluan pengguna-pengguna kenderaan di tengah-tengah pusat perdagangan ini.

Satu langkah ialah dengan membina lebih banyak tempat letak kereta. Satu jalan lain yang mungkin boleh Kerajaan lakukan ialah kemungkinan membina satu bangunan tempat meletak kereta di atas Sungai Kelang yang merintang dari Bulatan Sultan Hishamuddin ke Jalan Tun Perak. Jika ini boleh dilakukan barulah sekurang-kurangnya dapat menyediakan kemudahan-kemudahan yang lebih untuk tempat letak kenderaan di Kuala Lumpur. Untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas dalam Bandaraya, Kerajaan harus bersedia membelanjakan seberapa banyak mungkin untuk pembesaran jalan dan meningkatkan mutu pengangkutan.

Tuan Speaker, bekalan tenaga memainkan peranan yang penting dalam pembangunan negara. Memandang satu perancangan perlu untuk memenuhi keperluan tenaga untuk negara pada masa hadapan, Kerajaan mestilah menubuhkan satu Tabung Jaminan Tenaga (Energy Security Fund). Tabung tersebut boleh digunakan bagi maksud menyediakan satu strategi yang baik mengenai penyelidikan dan pembangunan tenaga. Kerajaan mesti mempunyai senarai lengkap mengenai keperluan-keperluan tenaga negara dan ini menjadi satu asas kepada dasar tenaga negara yang boleh membawa masa hadapan negara ini ke arah tahun 2,000.

Tuan Speaker, dalam bidang perkhidmatan kebajikan, saya ingin menyeru Kementerian Kebajikan Am mengambil beberapa langkah menyegerakan penubuhan satu Yayasan Kebajikan bagi memberikan pertolongan kewangan kepada mereka yang memerlukan.

seperti pesakit yang memerlukan bantuan rawatan perubatan yang segera di seberang laut.

Tuan Speaker, oleh kerana setingan-setingan menjadi satu masalah sosio-ekonomi negara yang utama, terutamanya di Kuala Lumpur dan di sekitarnya adalah penting dalam menyelesaikan masalah penempatan semula beberapa langkah perlulah diambil untuk menentukan bahawa sebelum setingan-setingan itu diusir sama ada mereka berada di atas tanah Kerajaan atau tanah persendirian, keadilan dan kesaksamaan adalah dikehendaki. Setingan-setingan mestilah diberikan masa yang cukup sebelum diusir, pampasan yang cukup mestilah dibayar kepada mereka dan tempat penginapan yang baru mestilah dicari untuk mereka bergantung sama ada mereka memerlukan tanah untuk mendirikan penghidupan baru atau rumah-rumah kediaman. Pengusiran setingan-setingan di Kuala Lumpur dan di sekitarnya dan tempat-tempat lain adalah dilakukan berdasarkan kepada peruntukan-peruntukan yang wujud sekarang yang terkandung dalam Peraturan-peraturan Perlu (Pembersihan Setingan) 1969 dan Pindaan Peraturan Perlu, 1970. Peruntukan-peruntukan kedua ini yang terkandung dalam Peraturan-peraturan Perlu ini tidak sama dengan cadangan-cadangan saya mengenai masa yang cukup, pampasan atau ganti rugi yang munasabah dan pilihan tempat tinggal yang baru. Perundangan-perundangan ini dibuat pada masa dharurat dahulu oleh Pengarah Mageran.

Sungguh anih jika kita mengkaji bahawa demokrasi berparlimen yang telah kembali diamalkan sekarang masih terdapat atau berkuatkua lagi Peraturan-peraturan Perlu setingan-setingan pada masa ini.

Dalam usaha untuk mencari jalan penyelesaian yang benar-benar berperikemanusiaan, adil dan saksama kepada masalah penempatan semula setingan-setingan, saya menyeru Kerajaan memansuhkan Peraturan-peraturan Dharurat itu dan digantikan pula dengan peraturan-peraturan yang sesuai dengan keadaan ini yang dapat memenuhi keperluan masa sekarang.

Akhirnya, Tuan Speaker, walaupun Belanjawan 1980 telah memberikan kegembiraan kepada pembayar-pembayar cukai di Malaysia di dalam beberapa segi, tetapi apabila dilihat dari sudut kenyataan utama dasar Kerajaan ianya tidak menggariskan apa-apa

perubahan dalam dasarnya membangunkan negara. Belanjawan ini tidak memberikan tanda-tanda yang terang kepada apa yang Kerajaan hendak lakukan untuk membina satu negara Malaysia yang bersatu padu di atas dasar persamaan politik, keadilan sosial dan ekonomi.

Ketika Malaysia akan memasuki ke ambang pelancaran Rancangan Malaysia Keempat, negara masih dikelilingi oleh berbagai masalah politik seperti polarisasi kaum, ketidakseimbangan dalam bidang pelajaran dan kebudayaan. Lebih penting bagi Belanjawan 1980 ini ialah bagi rakyat mengetahui sama ada Kerajaan mempunyai apa-apa dasar baru untuk membimbing rakyat ke arah satu susunan politik dan ekonomi yang baru, membina satu negara Malaysia yang adil, bersatupadu dan lebih selamat.

Inilah ulasan dan pandangan saya mengenai Belanjawan ini. Apa yang diperkatakan oleh saya tadi ialah pandangan-pandangan yang bukan berbau perkauman, tidak berchauvinist, tidak bersentimen dan tidak beremosi. Pandangan-pandangan ini lahir daripada perasaan tanggungjawab kami kepada negara dari fikiran rasional dan demi kepentingan nasional pada keseluruhannya. Saya sungguh merasa sedih melihat Dewan ini daripada hari semalam seolah-olah telah dijadikan forum politik atau rapat umum pilihanraya untuk memancing undi. Ianya dijadikan tempat (platform) untuk membuat tuduhan-tuduhan yang berbau sentimen menuduh sesuatu parti politik sesuka hati tanpa asas-asas yang kukuh.

Sebagai contoh daripada hari semalam wakil dari Pasir Puteh mengeluarkan tuduhan-tuduhan secara melulu kepada DAP. Beliau berkata bahawa parti DAP bersifat perkauman. Saya sungguh kesal dengan tuduhan ini. Kalau kita hendak perikatakan perkauman, saya fikir bahawa Barisan Nasional juga berbentuk perkauman. Barisan Nasional adalah object sahaja tetapi di dalamnya isinya terdapat UMNO, MCA, MIC dan lain-lain parti yang mewakili kepentingan satu-satu kaum. Mereka bercerita tentang bersatupadu, bercerita rakyat perlu bersatupadu tetapi kenapa tidak digabungkan ahli-ahli komponen Barisan Nasional menjadi satu parti sahaja. Tidakkah kita mendengar suara-suara yang bersikap tidak bertoleransi yang menolak hakikat bahawa Malaysia adalah sebuah negara yang berbilang bangsa, tidakkah kita juga mendengar

suara-suara ekstrimis dan perkauman yang secara menyeluruh tidak mengindahkan harapan dan aspirasi rakyat berbagai kaum di negara ini.

Ingin saya menegaskan di sini bagi pihak DAP bahawa kami di pihak sini tidak kurang patriotik dan committed kepada negara Malaysia kerana ini ialah negara tempat tumpah darah kami. Kami ingin melihat sebuah Malaysia yang berharmoni, bersatupadu, damai, makmur, adil, saksama dan bebas.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Sepang.

4.58 ptg.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin (Sepang): Tuan Yang di-Pertua, rakyat Malaysia amatlah bertuah oleh kerana di dalam keadaan dunia sekarang mengalami kesulitan berhubung dengan minyak petroleum Malaysia dianugerahi rahmat minyak petroleum di dalam bumi Malaysia sendiri.

Soalnya apakah kita dapat menggunakan minyak petroleum ini sebagai satu amanah untuk kebahagiaan dan kesejahteraan rakyat. Bagi menjawab soalan ini, saya bagi pihak Pergerakan Pemuda UMNO Malaysia mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kerajaan yang telahpun setakat ini menggunakan duit minyak kita dengan penuh bijaksana dan adil.

Belanjawan 1980 merupakan suatu bukti yang nyata, suatu testament di atas kebijaksanaan Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan di dalam mengendalikan petro-ringgit Malaysia. Sungguhpun duit minyak Malaysia telah dicampurkan dengan punca hasil negara Malaysia yang lain, namun demikian tidak syak lagi bahawa Budget yang begini baik tidak akan dapat disusun dan diatur begini rupa tanpa petro-ringgit Malaysia. Oleh hal yang demikian, saya tidak teragak-agak lagi bagi memberi sokongan yang penuh pada Budget yang dibentangkan oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan.

Walau bagaimanapun, saya mengambil peluang ini untuk memberi beberapa komen untuk pertimbangan Kerajaan.

Yang pertama, soal minyak petroleum. Pada tahun 1978 Malaysia mengeluarkan minyak sebanyak 217,000 tong sehari. Mengikut Laporan Ekonomi 1979/1980 kadar

pengeluaran tahun hadapan akan meningkat puklura kepada 317,000 tong sehari. Kenaikan pengeluaran adalah sebanyak 17% berbanding dengan pengeluaran tahun ini sebanyak 280,000 tong sehari. Jelas bahawa kadar pengeluaran minyak mentah semakin bertambah dari setahun ke setahun dengan kadar pengeluaran yang semakin bertambah ini tentulah bahan petroleum kita akan cepat habis lebih cepat daripada yang kita jangka-kan iaitu petroleum kita mungkin akan habis dalam masa kira-kira 12 tahun sahaja lagi. Apakah akan jadi bila minyak kita habis kering. Walaupun dalam Laporan Ekonomi 1979-1980, menyebut adanya rancangan Kerajaan untuk merumuskan Dasar Tenaga Kebangsaan yang meliputi penimatan sumber-sumber petroleum, mempelbagaikan lagi bentuk tenaga dan memajukan lagi kegiatan carigali di kawasan luar pantai, Belanjawan 1980 tidak memberi perhatian peruntukan yang cukup bagi mencari bahan-bahan tenaga baru seperti matahari dan kuasa hidro dan tekanan supaya tenaga digunakan lebih cermat menguntungkan dan tidak membazir.

Dasar berkenaan simpanan minyak iaitu berpegang kepada perimbangan antara penggunaan hasil petroleum bagi membiayai pembangunan dan penjimatan petroleum hendaklah dilaksanakan dengan bersungguh-sungguh tanpa apa-apa penyelewengan. Apa yang dibimbangkan ialah kemungkinan Kerajaan melaksanakan dasar itu dari suatu ekstrim ke suatu ekstrim iaitu pada suatu masa mengeluarkan minyak dengan sebanyak-banyaknya demi keperluan pembangunan yang pesat dan pada suatu ketika yang lain pula mengurangkan pengeluaran minyak ke suatu had yang paling minima. Pelaksanaan kedua-dua ekstrim itu merugikan negara. Ekstrim yang pertama merugikan negara dari segi jangka panjang, ekstrim yang kedua merugikan negara dari segi jangka pendek. Oleh itu, Kerajaan hendaklah paling tegas dalam melaksanakan dasar perimbangan di antara penjimatan petroleum dengan pembangunan yang dibiayai oleh petro-ringgit Malaysia.

Budget Malaysia 1980 telah memberi potongan cukai berjumlah sebanyak \$482 juta, ini merupakan potongan cukai yang terbesar sekali pernah dilakukan dalam sejarah negara dan segala pujian patut diberi kepada Kerajaan, tetapi betapa pula

kepada rakyat yang tidak membayar cukai kerana pendapatan mereka tidak sampai ke paras membayar cukai. Apakah oleh kerana pendapatan mereka rendah dan mereka tidak dikenakan membayar cukai pendapatan itu sudah mencukupi sebagai alasan tidak perlu diberi pertolongan direct lagi. Sudah tentu tidak, saya sedar pertolongan kepada rakyat yang miskin tidak dapat dilakukan seperti mana Kerajaan menolong mereka yang membayar cukai pendapatan dengan cara pelepasan cukai kerana yang miskin tidak membayar cukai.

Satu cara yang telah digunakan oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan dalam menolong rakyat miskin ialah melalui subsidi. Sungguhpun melalui cara subsidi ini akan menolong semua rakyat, baik yang kaya ataupun yang miskin tetapi sekurang-kurangnya masyarakat miskin pun dapat merasai nikmat bantuan subsidi itu sama-sama dengan masyarakat yang lebih bernasib ba k. Oleh itu, saya menyokong penuh subsidi yang diberikan kepada Lembaga Letrik Negara (LLN) dan untuk bahan-bahan petroleum yang berjumlah sebanyak \$491 juta. Yang menjadi tanda tanya kepada saya ialah jumlah subsidi itu dan yang kedua mengapakah subsidi itu terhad kepada LLN dan bahan-bahan petroleum sahaja. Izinkan saya memberi penjelasan lanjut dalam perkara ini. Rakyat yang membayar cukai mendapat subsidi melalui pelepasan cukai sebanyak \$482 juta, rakyat yang tidak membayar cukai dan yang membayar cukai mendapat subsidi melalui pemberian kepada LLN dan bahan-bahan petroleum sebanyak \$491 juta. Ini bermakna semua rakyat di Malaysia termasuk yang kaya mendapat lebih cukai cuma sebanyak \$9 juta dibandingkan dengan rakyat yang wajib membayar cukai, pendapatan itu pun dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan LLN dan petroleum sahaja.

Sepatutnya subsidi yang berjumlah \$491 juta itu ditambah supaya ianya lebih tinggi bezanya daripada jumlah potongan cukai, mengapa tidak memberi subsidi sebanyak umpamanya \$600 juta dan subsidi ini hendaklah diluaskan meliputi barang-barang keperluan harian seperti gula, beras, minyak masak, tepung dan lain-lain dan tidak terhad kepada LLN dan bahan-bahan petroleum sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, potongan cukai berjumlah \$482 juta juga bermakna bahawa sebanyak \$482 juta bertambah dalam pasaran, sekiranya bekalan tidak bertambah sejajar dengan kuasa beliaii sebanyak \$842 juta maka ini mungkin menjadi satu faktor mencetuskan inflasi. Oleh itu, Kerajaan harus melancarkan amalan simpanan dan pelaburan. Saya mengalu-alukan cadangan supaya keuntungan amanah saham yang diluluskan dikecualikan daripada cukai pendapatan dan dividen tidak melebihi \$4,000 setahun yang diterima oleh pembayar cukai yang menjadi pemegang yunit amanah saham juga dikecualikan daripada cukai pendapatan.

Tuan Yang di-Pertua, pengecualian sebanyak 5 darjah peratus dari cukai pendapatan syarikat sebanyak 40% akan dibenarkan kepada syarikat-syarikat yang mematuhi syarat-syarat penyusunan semula modal ekuiti dalam Dasar Ekonomi Baru. Juga mana-mana syarikat yang mematuhi peraturan penyusunan semula pekerjaan dan atau rangkaian pemasaran selaras dengan Dasar Ekonomi Baru (DEB) akan dikecualikan daripada cukai pembangunan sebanyak 5%. Tujuannya ialah untuk mempercepatkan penyusunan semula syarikat selaras dengan matlamat DEB iaitu pemilikan modal minima sebanyak 30% oleh bumiputra, 40% oleh bukan bumiputra iaitu bumiputra Malaysia dan 30% kepada orang asing. Saya mengucapkan syabas kepada Kerajaan di atas niatnya yang begitu murni untuk mempercepatkan pelaksanaan penyusunan semula syarikat-syarikat seperti mana dikehendaki oleh DEB, tetapi tindakan Kerajaan mengecualikan syarikat-syarikat yang layak daripada cukai pendapatan menimbulkan beberapa kebimbangan yang bukan dibuat-buat. Kebimbangan pertama ialah apakah tindakan tersebut merupakan suatu pengakuan bahawa pada keseluruhannya syarikat-syarikat di negara kita gagal menyusun semula modal saham dan pekerja-pekerja mereka sehingga terpaksa Kerajaan merayu kepada mereka dengan memberi potongan cukai.

Saya telahpun menyampaikan dari masa ke semasa memoranda bersabit dengan syarikat-syarikat yang belum mematuhi kehendak-kehendak DEB dari segi pekerjaan kepada Kerajaan, Tuan Yang di-Pertua.

Adalah menjadi pengetahuan umum bahawa banyak syarikat-syarikat yang tidak dan kurang memberi peluang kepada bumiputra bagi menyandang jawatan eksekutif.

Apabila ditanya mengapa keadaan sedemikian, maka lantas mereka memberi berbagai-bagai alasan. Kalau tidak ada bumiputra mengapa tidak diadakan. Kalau kurang bilangan eksekutif bumiputra mengapa tidak diramaikan. Apakah setelah 10 tahun Dasar Ekonomi Baru berjalan maka masih berkurangan bilangan eksekutif bumiputra di negara kita. Kalau benar berlaku kekurangan tersebut. (*Dengan izin*) something is wrong somewhere dan suatu tindakan kilat mesti diambil bagi mengisi kekurangan tersebut. Adalah juga menjadi pengetahuan umum bahawa setengah-setengah syarikat mengambil eksekutif bumiputra untuk ditayang semata-mata sebagai window dressing. Nama jawatan mereka berdenting-denting—Pengurus Perjawatan, Pegawai Perhubungan, malangnya tugasnya kebanyakan daripada mereka ialah untuk melayan pegawai-pegawai Kementerian Buruh yang datang untuk menviasat ataupun untuk berhubung dengan Kementerian-kementerian sahaja. Apakah itu merupakan permulaan perlaksanaan Dasar Ekonomi Baru?

Sekarang kepada mereka yang belum melaksanakan Dasar Ekonomi Baru setelah selesai 10 tahun kita bercadang memberi 10% potongan cukai pendapatan mereka. Saya akui tindakan itu mungkin boleh mempercepatkan penyusunan semula syarikat-syarikat, tetapi saya akui juga bahawa tindakan itu mungkin melambatkan dan seterusnya menggagalkan penyusunan semula syarikat-syarikat. Tindakan tersebut boleh melambatkan penyusunan semula syarikat-syarikat dalam ertikata syarikat-syarikat menolak pemberian potongan 10% itu dan meneruskan keadaannya tanpa penyusunan semula, iaitu mengambil takrif bahawa 10% potongan cukai itu adalah untuk syarikat-syarikat yang hendak menyusun semula dan syarikat-syarikat yang tidak mahu menyusun semula boleh berbuat demikian dengan syarat mereka tidak mengambil peluang potongan 10% itu.

Saya suka mencadangkan supaya potongan cukai 10% ditakrifkan sebagai amaran penghabisan kepada semua syarikat-syarikat yang belum lagi melaksanakan Dasar Ekonomi Baru. Selepas 1980 sekiranya ada lagi syarikat-syarikat yang masih belum berbuat apa-apa langsung terhadap pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru maka Kerajaan hendaklah menggunakan dengan sepenuhnya Akta Penvelarasan Perindustrian 1975 bagi memenuhi hasrat dan cita-cita murni Dasar Ekonomi Baru.

Amatlah sedihnya sekiranya umur kita panjang pada Ucapan Belanjawan Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan pada tahun 1981 kelak beliau memberi potongan cukai 20% atau 40% pula kepada syarikat-syarikat yang mahu penyusunan semula. Sejauh manakah kita hendak bertolak ansur dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru ini. Bukankah Dasar Ekonomi Baru ini merupakan satu tolak ansur? Setelah bertolak ansur maka perlu pula bertolak ansur dalam perlaksanaannya. Bermakna dua kali tolak ansur, sekali apabila menggubal Dasar Ekonomi Baru, kedua apabila melaksanakan Dasar Ekonomi Baru. Amatlah wajar kita bertolak ansur dalam menggubal Dasar Ekonomi Baru, tetapi salah kita bertolak ansur dalam melaksanakan Dasar Ekonomi Baru. Tidak kena pada tempatnya kita bersifat moderate dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru. Amalan bertolak ansur dan moderation dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru telah disilap takrifkan, disilap anggapan sebagai suatu kelemahan dan "tidak apa" attitude oleh Kerajaan. Kerajaan kita tegas, Kerajaan bukan sahaja mesti tegas tetapi memberi gambaran bahawa ia tegas dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru.

Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun Belanjawan 1980 banyak menyentuh beliau, tetapi sentuhannya adalah secara tidak langsung. Pandangan dan perhatian Kerajaan terhadap beliau adalah dingin. Mungkin kenyataan itu salah, tetapi itulah perasaan dan anggapan beliau terhadap Kerajaan pada masa ini. Oleh itu akan terus timbul suatu phenomena tahun lapan puluhan iaitu phenomena anti-Kerajaan dan anti-establishment di kalangan gerakan beliau. Apa juga berbentuk, berunsur dan berbau Kerajaan ditentang oleh beliau semata-mata kerana ia berbentuk, berunsur dan berbau Kerajaan bukan kerana ia salah atau tidak benar. Kerajaan pula bertindak keras terhadap beliau yang dianggap sengaja tidak mahu memahami perkara yang baik dan benar. Beliau pula bertindak balas, Kerajaan bertindak balik dan seterusnya berbalas-balas. Apa yang bermula sebagai silap faham kecil meningkat kepada sengketa, kemudian mungkin memuncak kepada satu konfrantasi. Gejala jurang generasi (generation gap) sudah menunjukkan wajahnya. Dalam pada itu beliau-beliau yang tidak kuasa berbalah mencari jalan keluar melalui madat dan dadah untuk menghiburkan bagi yang sedih, sepi dan keliru. Kerana itulah hari ini soal madat dan dadah menjadi-iadi di kalangan beliau dan masih tidak dapat lagi dikawal dengan

sepenuhnya. Beliau-beliau yang lain pula berseleindung di belakang tabir ugama, mencari ilham dan kekuatan. Sebahagian beliau yang lain pula mencari isma-isma kebendaan sebagai alternative kepada national philosophy yang kita anuti pada hari ini. Golongan yang kurang serius pula mendekatkan diri kepada manifestasi kebudayaan barat—meniru musiknya, meniru tariannya, meniru bajunya, meniru rambutnya dan berbagai-bagai lagi.

Setengah cerdik pandai merumus keadaan ini sebagai krisis gila. Setengah daripada cerdik pandai pula menyatakan sebagai konflik di antara norma materialisma dengan norma spiritualisma. Pada pendapat saya, Tuan Yang di-Pertua, phenomena anti-establishment adalah merupakan satu reaksi konkrit dari beliau terhadap pemerintah yang kurang memahami aspirasi dan cita-cita beliau bangsa.

Keadaannya, Tuan Yang di-Pertua, samalah seperti ayah tidak mengerti anaknya dan anak tidak mengerti ayahnya tetapi anak tetap menghormati ayahnya. Cuma anak membawa diri untuk mencari kebenaran, menerima apa yang dianggapnya sebagai kebenaran dan bertindak dan menegakkan apa yang dianggapnya sebagai kebenaran. Paras jurang generasi belum sampai kepada paras merbahaya tetapi, Tuan Yang di-Pertua, sekiranya trend ini tidak diambil kira, tidak lama lagi kita akan tiba ke paras merbahaya.

Pada ketika itu nasi sudah menjadi bubur. Sebelum nasi menjadi bubur, jurang generasi (generation gap) ini mesti dikurangkan. Dialog-dialog yang bermakna dan berkesan hendaklah sentiasa diadakan di antara pemerintah dan gerakan beliau sebagai suatu langkah positif terhadap mengurangkan jurang generasi (generation gap).

Tuan Yang di-Pertua, apa yang telah saya cuba luahkan tidaklah semestinya semua benar. Ianya merupakan pandangan dan pendapat semata-mata tetapi apa yang berani saya nyatakan di sini lebih tegas lagi ialah bahawa Budget ini ialah Budget yang paling menasabah diberi sokongan. Belanjawan tahun 1980 bak bunga ros yang tidak berduri, Tuan Yang di-Pertua. Saya menyokong Budget ini.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Daman-sara.

5.24 ptg.

Tuan V. David (Damansara): Tuan Yang di-Pertua, Belanjawan bagi tahun 1980 menyeru supaya diberi kajian yang berhati-hati dan mendalam kerana kita baru merayakan Kemerdekaan negara yang ke-22. Kini dua desawarsa dan dua tahun telah berlalu tetapi masalah-masalah negara yang kompleks masih belum diselesaikan. Integrasi dari berbagai kaum sebagai sebuah negara Malaysia yang bersatu-padu telah tidak dicerminkan di dalam dasar-dasar Kerajaan seperti yang telah dijanjikan semasa tercapai kemerdekaan negara. Polarisasi kaum telah mewujudkan jurang yang luas di antara berbagai bangsa. Bolehkah kita berpeluk tubuh dan memerhatikan sahaja tanpa berusaha untuk mencari jalan membetulkan dan menyelesaikan keadaan yang sedemikian rupa?

Kerajaan Inggeris semasa memindahkan kuasa-kuasa pemerintahan kepada Malaysia pada 31hb Ogos 1957 meninggalkan sebuah Perlembagaan yang dewasa itu difikirkan boleh dijalankan dan merupakan satu elemen jaminan bagi berbagai bangsa yang dimaklumkan di dalam perbekalan-perbekalannya. Selepas 22 tahun, bila kita menatap Perlembagaan, kita akan keciwa mendapati bahawa ia tidak lagi merupakan bentuk Perlembagaan yang pernah kita perolehi dahulu. Dokumen yang luhur ini telah dijejaskan (tampered) dan perbekalan-perbekalan yang menjamin hak-hak dari berbagai bangsa telah secara sistematis dan cerdik dihapuskan. Kini timbul persoalan sama ada kita memiliki sebuah Perlembagaan yang dapat dijalankan (workable). Kalaupun ia boleh dijalankan adakah anda mempunyai para politikus yang akan menggunakan kuasa-kuasa mereka secara adil dan saksama?

Lebih dari dua desawarsa yang berlalu telah menunjukkan bahawa para politikus, wakil-wakil yang terpilih, telah gagal dan menghampakan orang ramai. Terbukti sudah bahawa wakil-wakil Cina dan India tidak lagi boleh dipercayai untuk melakukan keadilan kepada komuniti masing-masing.

Perlembagaan telah salah digunakan ke paras maksima. Sebenarnya telah diperkatakan bahawa semua Perlembagaan perlu ditukarkan sekali dalam setiap generasi. Melalui perhitungan ini maka masanya telah tiba bagi Malaysia memperolehi sebuah Perlembagaan yang baru. Kita janganlah menggigit jari dan membiar negara hanyut bencana dan kekacauan. Pendapat orang ramai telah

tidak dihiraukan kerana takut kehilangan kuasa. Para eksekutif dan penggubal undang-undang kebanyakannya adalah korup dan ini menuju ke arah situasi yang merosot. Parlimen tidak menikmati kebebasan yang diperlukan di bawah Perlembagaan kita. Larangan dari membahaskan sebilangan perkara telah menyekat kebebasan berucap dan bersuara. Ini juga, iaitu kebebasan yang diperlukan oleh badan perundangan yang tertinggi negara ini telah kehilangan tenaga dan jatuh menyembah bumi.

Tuan Yang di-Pertua, bagi sesebuah negara yang ingin terus maju dan membangun mestilah dipandu oleh falsafah politik dan identiti kebangsaan. Tetapi duka-cita dinyatakan apa yang terdapat berlaku di kala ini ialah percanggahan yang ternyata dari kata-kata ucapan yang diberikan untuk menawan undi. Kami dari DAP yakin bahawa melalui pengalaman yang diperolehi selama 22 tahun yang berlalu telah membuktikan bahawa Perlembagaan perlu diberi perubahan yang drastik untuk meliputi asas pengawalan dan pelindung kepada tiga bangsa, Melayu, Cina dan India di dalam bidang-bidang pekerjaan, pelajaran, perdagangan, bahasa, kebudayaan, perumahan, pembahagian tanah dan kerakyatan. DAP sangat yakin dan percaya bahawa apa yang disebut sebagai cogan kata pelbagai kaum oleh Barisan Nasional telah menjadi satu cerita dongeng dan memperdayakan orang ramai. Memandangkan keadaan ini kami menyeru supaya dilakukan perubahan di dalam Perlembagaan demi untuk memastikan pengawalan dan perlindungan yang berikutan wujud kepada berbagai keturunan bangsa yang mencerminkan komposisi masyarakat berbagai kaum:

- (i) Pelajaran
- (ii) Pekerjaan
- (iii) Pembahagian Tanah dan Rumah
- (iv) Kerakyatan
- (v) Kebebasan kebudayaan dengan peruntukan saluran yang berpatutan di dalam rancangan Radio dan Televisyen Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, jaminan pengawalan ini adalah perlu dibekalkan di dalam Perlembagaan. Kita tidak lagi boleh bergantung ke atas janji-janji kosong para Menteri. Perdana Menteri menerima kenyataan bahawa Perlembagaan hendaklah tidak bercorak statis dan ia perlu dikaji, dipinda dan

diperbaiki dari masa ke semasa. DAP menyeru Kerajaan Barisan Nasional melantik sebuah Suruhanjaya yang terdiri dari para Hakim Mahkamah Tinggi bagi menyediakan sebuah Perlembagaan baru dengan membekalkan jaminan pengawalan asas kepada berbagai kaum di dalam negara ini, keturunan Melayu, keturunan Cina dan keturunan India. Orang-orang keturunan Cina dan India telah dilayan dengan suatu cara yang mewujudkan rasa bimbang sama ada akan terdapat sebarang percubaan untuk menghapuskan kewujudan mereka. Dasar-dasar Kerajaan dan pelaksanaannya adalah menjadi perhatian kepada semua bangsa. Orang-orang keturunan Cina dan keturunan India hidup dalam perasaan bimbang dan tegang. Rasa keraguan telah diwujudkan—sama ada masa depan mereka menjadi gelap. Perdana Menteri negara ini akan hanya boleh menjamin keselamatan kepada orang-orang Melayu, Cina dan India dengan menyediakan jaminan-jaminan Berpelembagaan yang mana hendaklah dimaktubkan dengan tegasnya di dalam Perlembagaan kita.

Tuan Yang di-Pertua, kenaikan harga barangan yang melambung tinggi telah memulihkan kuasa membeli di kalangan kumpulan yang berpendapatan rendah. Pengawalan yang efektif terhadap barang-barang keperluan adalah sangat diperlukan untuk meneruskan taraf penghidupan yang berpatutan. Yang Berhormat Menteri Kewangan dalam ucapan beliau menyatakan:

“Untuk memajukan pertumbuhan Ekonomi dan menyekat inflasi, khususnya untuk melegakan kesengsaraan orang-orang miskin dan kumpulan berpendapatan rendah.”

Pelaksanaan kawalan harga yang efektif hendaklah diselenggarakan dengan tindakan tanpa kelengahan.

Tuan Yang di-Pertua, segala bentuk keadilan sosial sedang disangkal terhadap buruh yang terorganais. Undang-undang buruh perlu direformasikan secara drastik. Ordinan Kesatuan Sekerja 1955 telah ketinggalan zaman serta usang dan di antara isi kandungannya terdapat perbekalan-perbekalan semenjak 1912. Semasa berlaku keadaan darurat pada 9hb Oktober 1969, beberapa pindaan telah dilakukan oleh Kerajaan di dalam perbekalan-perbekalan dari

undang-undang buruh. Pada ketika itu Kerajaan memperakukan bahawa pindaan-pindaan itu adalah bercorak sementara dan akan ditarik balik bilamana keadaan darurat tamat.

Tuan Yang di-Pertua, darurat telah lama lenyap akan tetapi pindaan-pindaan itu masih tidak juga dikikis dari buku yang luhur itu. Sebarang penjelasan telah tidak diberikan, mengapa perlu diteruskan perundangan anti-buruh yang tidak demokratik itu yang telah menjejaskan dan menurunkan taraf pergerakan buruh negara ini. Pergerakan Kesatuan Sekerja telah mengemukakan usul demi usul memohon pindaan-pindaan terhadap undang-undang itu, akan tetapi tidak mendatangkan hasil.

Sungguh malang sekali bahawa pindaan-pindaan terhadap undang-undang buruh telah tidak dibincangkan di dalam forum yang sepatutnya, akan tetapi sebaliknya ia telah dibincangkan di majlis Perhimpunan UMNO. Ini jelas menunjukkan bahawa buruh yang terorganisasi telah kehilangan forum perbincangannya dalam negeri ini. Tempat yang wajar membincangkan pindaan-pindaan undang-undang yang dicadangkan itu ialah di jentera triparti yang dikenali sebagai Majlis Penasihat Buruh Bersama Kebangsaan (National Joint Labour Advisory Council) yang diwakili oleh pihak Kerajaan, kaum pekerja dan majikan. Jentera perundingan ini telah menjadi kaku disebabkan parti pemerintah mengadakan perbincangan di atas isu-isu buruh di dalam perhimpunan-perhimpunan politik. Berita-berita angin sering kali terdengar bahawa Parlimen akan membincangkan pindaan-pindaan terhadap undang-undang buruh. Kami tidak tahu sama ada ia akan memberi hasil yang baik atau menjadi buruk lagi kerana hingga ke hari ini pihak Kesatuan-kesatuan Sekerja telah tidak diberitahu tentang cadangan-cadangan itu. DAP sesungguhnya mengecam undang-undang buruh yang sedia ada yang mana menyekat dan menghalang fungsi-fungsi pergerakan kesatuan sekerja. Saya akan memberi satu contoh yang nyata, di mana para pekerja di dalam perusahaan elektronik telah mengemukakan permohonan yang diperlukan kepada Pendaftar Kesatuan Sekerja dalam bulan April 1978 dengan tujuan mendapatkan pendaftaran sebuah kesatuan elektronik. Tetapi hingga ke hari ini, soal pendaftaran kesatuan bagi para pekerja di dalam perusahaan elektronik tinggal sebagai suatu impian saja.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Tuan Yang di-Pertua, di dalam banyak bidang pekerjaan dan industri, Kerajaan telah menghalang kesatuan-kesatuan dari ditubuhkan melalui proses perundangan dan pentadbirannya. Ini adalah suatu percubaan yang direka dan diperhitungkan untuk menghancurkan pergerakan buruh.

DAP menyeru diubah Undang-undang Buruh berdasarkan Konvensi ILO. DAP juga menyeru penyatuan tiga buah perundangan buruh yang berasingan menjadi sebuah yang boleh dilaksanakan. Bagi tujuan ini, sebuah Suruhanjaya yang diketuai oleh seorang Hakim Mahkamah Tinggi adalah wajar untuk menawarkan suatu pemberian yang baru kepada kaum pekerja negara Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, kerosakan-kerosakan tenaga kuasa letrik dan pemotongan kuasa telah menjadi perkara biasa di kawasan Kuala Lumpur dan Petaling Jaya. Kerosakan pembekalan kuasa letrik di dalam kebanyakan kawasan Kuala Lumpur kadangkala berterusan berjam-jam lamanya dan ada juga hingga berhari-hari. Saya meragukan sama ada Lembaga Letrik Negara (LLN) menyedari bahawa kerosakan dan pemotongan pembekalan kuasa yang sedemikian akan memberi kesan yang buruk terhadap ekonomi negara kerana pengeluaran dan fungsi biasa ekonomi akan terhenti. Apakah sebab-sebab berlaku keadaan ini? Adakah disebabkan Lembaga Letrik Negara tidak cekap dan tidak berupaya membekalkan tenaga kuasa letrik kepada negara atau adakah ia sengaja direka oleh orang-orang tertentu di LLN untuk mensabotaj ekonomi negara kita. Suatu penjelasan dalam perkara ini adalah diperlukan.

Tuan Yang di-Pertua, adalah seperkara yang mencemohkan dan memalukan pada rakyat yang memegang pasport Antarabangsa untuk melawat Sabah dan Sarawak. Saya tidak bebas untuk bergerak di dalam negara saya sendiri. Dari tahun 1963, selepas penubuhan Malaysia, Undang-undang Imigresen bagi Malaysia Barat dan Timur tidak serupa. Undang-undang Imigresen yang berlainan berkuasa di Sabah dan Sarawak. Mengapa berlaku perbezaan ini? Keadaan ini hanya menunjukkan bahawa Sabah dan Sarawak ingin tinggal sebagai negeri-negeri yang berasingan mengikut pilihan mereka sendiri dan tidak mahu diintegrasikan sebagai negara

Malaysia yang tunggal. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri adalah satu-satunya orang yang dapat memberikan jawapan kepada persoalan ini. Jika Kerajaan Sabah dan Sarawak memutuskan untuk menghalang kemasukan Perdana Menteri ke dalam dua buah negeri ini beliau tidak boleh melakukan sesuatu. Mengapa terdapat dilemma ini? DAP menyeru Yang Amat Berhormat Perdana Menteri supaya mengambil langkah-langkah untuk menyelaraskan keadaan ini kerana ia merupakan seperkara cemohan yang memalukan rakyat Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini, Encik K. Das dari Far Eastern Economic Review, seorang rakyat Malaysia telah dihalau keluar dari Sarawak tanpa d'beri sebarang sebab. Kerajaan Pusat telah hanya membisu dengan berpura-pura sebagai pemerhati yang tidak berminat. Jika keadaan yang sedemikian berterusan, maka persoalan sebuah negara Malaysia yang tunggal akan menjadi tidak bermakna.

Tuan Yang di-Pertua, janji-janji dan ikrar-ikrar oleh Kerajaan untuk membina rumah-rumah murah bagi orang-orang miskin masih belum menjadi kenyataan. Satu program hendaklah diperkenalkan sekurang-kurangnya untuk membina 100,000 unit rumah setahun bagi Wilayah Persekutuan. Keperluan bagi memiliki rumah di kalangan kaum pekerja dan orang-orang miskin meningkat dari hari ke sehari dan Kerajaan tidak berupaya menyangkut desakan ini.

Tuan Yang di-Pertua, bilangan rumah yang dibina adalah terlalu kecil dibandingkan dengan ramainya orang-orang yang memerlukan rumah-rumah murah. Kesalahan ini adalah di pihak Kerajaan kerana tidak berupaya untuk membina bilangan rumah yang dikehendaki. Kekurangan rumah ini akan terus meningkat dari semasa ke semasa kecuali pihak Kerajaan bersedia untuk mengatasi masalah ini, dengan jujur, bersegera dan mempunyai pandangan yang jauh.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam beberapa bulan kebelakangan ini, lombong-lombong, pengangkutan awam dan lain-lain perusahaan telah banvak terjejas disebabkan ketiadaan bekalan diesel di tempat-tempat menjual minyak. Benarkah negara kekurangan minyak diesel atau adakah ia merupakan satu lagi bentuk sabotaj terhadap ekonomi? Menteri Perdagangan dan Perindustrian telah berulang kali memperakukan bahawa akan terdapat bekalan maksima diesel dalam pasaran

akan tetapi sayangnya ini tidak pula sebenarnya. Perusahaan pengangkutan awam telah memberi peringatan bahawa ia terpaksa mengurangkan perkhidmatan jika bekalan diesel yang cukup tidak dapat diperolehi dari kedai minyak. Apakah jawapannya? Adakah Kerajaan tidak berupaya mengatasi krisis ini dan adakah kita akan membenarkan perkara ini menghalang ekonomi negara? Hingga ke hari ini masih tiada terdapat langkah-langkah yang pasti lagi bersegera diambil menuju ke arah yang tepat untuk memastikan pembekalan minyak yang sangat diperlukan di dalam negeri kita. Di sini sekali lagi perlu saya ulangi, bahawa PETRONAS telah gagal. Di beberapa buah tempat di mana terdapat penjualan minyak, beratus-ratus buah kereta, lori dan bas terpaksa beratur menunggu bekalan minyak akan tetapi kuantiti yang secukupnya tidak juga dapat dibekalkan. Kerajaan mestilah mencari suatu jawapan yang pasti yakni suatu jawapan yang perlu disegerakan sebelum keadaan ini menjadi lebih buruk dan mengancam ekonomi negara.

Tuan Yang di-Pertua, dasar luar kita sungguh mengelirukan kerana kita telah kehilangan punca arah tujuan sebagai sebuah negara tidak bersekutu (non-aligned) yang terikat kepada berkecuali.

Baru-baru ini melalui siaran akhbar dapat diperhatikan bahawa Malaysia dan Indonesia telah mengadakan perjanjian ketenteraan. Jika ini benar, maka tujuan ASEAN dibentuk akan terhapus dan ia boleh digantikan bagi tujuan pertahanan melalui usaha merangka dan mengerahkan tentera dari sebuah negara kepada sebuah negara lain, kami akan hanya dapat membuat kesimpulan bahawa ASEAN adalah sebuah blok kuasa bagi tujuan ketenteraan.

Tuan Yang di-Pertua, ASEAN mestilah memperakukan semula pendiriannya dengan jelas dan tegas. Peranan yang akan dimainkannya di dalam kawasan ASEAN hendaklah hanya merupakan sebagai rakan bersama bagi kemajuan sosial dan ekonomi dan bukan untuk menggerakkan tentera dari sebuah negara ke negara lain untuk tujuan pertahanan. Kegagalan SEATO mestilah dijadikan tauladan kepada Malaysia dan negara-negara ASEAN.

Tuan Yang di-Pertua, penjualan dan meminum samsu secara haram telah dibincangkan di kalangan orang ramai. Saya ingin mencadangkan agar mereka yang meminum

dan menjual samsu hendaklah dikenakan hukuman berat. Mereka yang menjual samsu hendaklah menghadapi hukuman mati. Selain dari itu, masalah sosial ini akan hanya dapat diatasi melalui suatu minuman gantian kepada samsu bagi keperluan golongan miskin dalam negeri ini. Saya percaya tiada seorang yang mati kerana meminum todi. Undang-undang berkaitan dengan penjualan todi hendaklah diubah untuk membolehkan todi dijual di mana-mana sehingga jam 9.00 atau 10.00 malam pada setiap hari. Todi yang dijual ini mestilah todi yang baru. Memandangkan orang ramai boleh membeli brandy, whisky dan beer untuk dibawa balik maka saya tidak nampak sebarang sebab kenapa todi tidak boleh dibawa balik. Kedai-kedai todi adalah kotor dan perkara-perkara "Pasar Gelap" dan penyelewengan merupakan perkara yang lazim berlaku di kedai-kedai todi. Golongan miskin yang memerlukan suatu minuman dan gagal untuk mendapatkan todi, terpaksa meminum samsu yang mudah diperolehi siang dan malam. Perihal yang demikian, untuk mengelakkan orang ramai minum samsu, maka galakan hendaklah diberi bagi penjualan todi di merata negara.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam beberapa bulan yang lalu terdapat perubahan-perubahan dasar dan pentadbiran di Jabatan Imigresen. Akan tetapi, tidak pula terdapat perubahan di dalam Undang-undang Imigresen.

Dengan mendadak saja, Kerajaan telah bersikap dingin kepada orang-orang keturunan Cina dan India di Malaysia. Seperkara yang telah diakui semenjak 20 tahun yang lalu yakni seseorang rakyat yang berkahwin di luar Malaysia adalah layak untuk membawa isterinya ke negeri ini dan beliau (isterinya) boleh tetap bermastautin. Dengan tidak ada sebarang sebab, polisi ini tiba-tiba saja diubah dalam masa beberapa bulan yang lalu. Seperkara yang mengejutkan ialah bahawa mereka yang membawa isteri setelah berkahwin dengan orang Malaysia telah minta keluar balik. Ibu-ibu yang sedang mengandung dan bayi-bayi telah dicemoh oleh pihak berkuasa Imigresen dan dihantar balik ke negeri tempat mereka datang. Keadaan ini telah menimbulkan rasa bimbang di dalam hati penduduk keturunan Cina dan India di Malaysia bahawa Kerajaan bersikap dingin terhadap mereka. Mengapa berlaku perubahan yang mendadak di dalam polisi?

Adakah ini merupakan suatu keputusan dari Kabinet atau adakah ia merupakan sikap dingin pentadbiran yang diarahkan terhadap sesuatu kaum yang tertentu.

Tuan Yang di-Pertua, adalah juga didapati bahawa orang-orang India yang datang dengan menggunakan pas lawatan telah dicaci. Mereka ditanya mengapa mereka datang ke negeri ini. Kadangkala Pegawai-pegawai Imigresen tertentu yang tidak berbudi bahasa dan tidak beradab sopan menyoal para pelawat itu sama ada mereka datang kemari disebabkan ketiadaan makanan yang cukup dalam negara mereka. Sikap yang memalukan ini tidak boleh diterima oleh sesiapa juga yang mempunyai kehormatan diri. Akan tetapi mungkin terdapat ramai dari mereka di dalam MIC yang sanggup menerima perlakuan yang sedemikian kerana mereka telah sebat dengan kulit muka yang tebal dan hilang kehormatan diri, itu pun jika ada pada mereka.

Adakah Kerajaan mengamalkan satu polisi bahawa ia tidak mahu orang-orang India datang ke Malaysia sebagai pelawat? Jika benar, Kerajaan hendaklah menerangkan perkara ini secara jelas dan terperinci dan bukan mencemooh dan memalukan para pelawat yang datang ke negara kita.

DAP menyeru Kerajaan supaya mengembalikan "status quo" di mana orang-orang Malaysia dibolehkan membawa isteri-isteri mereka dari luar negeri tanpa penyekatan seperti di masa-masa lampau. Sikap Kerajaan terhadap orang-orang keturunan India di Malaysia adalah meragukan dan menyeru pemikiran semula.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Tawau.

5.55 ptg.

Tuan Hiew Nyuk Ying (Tawau): Mr Speaker, Sir, I am from Sabah

Tuan Yang di-Pertua: Tidakkah boleh cakap Bahasa Malaysia? Orang Sabah semuanya pandai-pandai bercakap Bahasa Malaysia kecuali Ahli dari Sandakan sahaja yang belum pandai. Cuba cakap dalam Bahasa Malaysia dan campur sedikit bahasa Inggeris.

Tuan Hiew Nyuk Ying: But my text is written in English, Sir.

Tuan Yang di-Pertua: Text tidak boleh dibaca mengikut Peraturan Mesyuarat. Kalau rujuk sedikit-sedikit, bolehlah. Baiklah, ini kerana Akta Bahasa Kebangsaan belum dipinda lagi. Jadi, Ahli-ahli Yang Berhormat dari Sabah dan Sarawak ada hak bercakap dalam bahasa Inggeris. Tetapi jangan disalahgunakan hak ini selalu, nanti jarang dapat bercakap di sini.

Tuan Hiew Nyuk Ying: Thank you very much.

Tuan Yang di-Pertua: Sila teruskan.

Tuan H'ew Nyuk Ying: Mr Speaker, Sir, I rise to support the Motion of the Honourable Minister of Finance on the Budget for the year 1980.

In spite of the difficult year ahead, the Honourable Minister of Finance has proposed to slash personal income taxes so as to bring about better reliefs for the lower income groups. He has also at the same time proposed measures to restrain inflation and promote economic growth. This is a bold and salutary move. The good tidings are welcomed by all Malaysians with joy and appreciation. I too would like to join with my fellow Malaysians in welcoming the excellent and generous Budget and also to congratulate the Minister of Finance on a job well done.

However, this is only the auspicious beginning and not yet the happy ending. To achieve the budgetary goals, the measures must be implemented effectively by all agencies concerned. Unless and until all the implementing agencies concerned can play their respective roles properly and discharge their functions effectively, we might easily fall short of the desired goals. It is, therefore, of paramount importance that the implementing agencies must possess the requisite management capability to see to it that the budgetary goals are realised and achieved.

Mr Speaker, Sir, one of these agencies on which I want to speak today is in regard to the Malaysian Airline System (MAS) and in particular with regard to the top management in Sabah. A certain article has recently posed an important question as to whether MAS management should be read and styled as "MIS Management". This was prompted by a series of problems and interruptions of services by go-slows and strikes. I am given

to understand that the authorities concerned have time and again promised to overhaul, improve and even change the whole system of the present management. But unfortunately there appears to be no action taken in this direction and no apparent improvement is seen in the management capability.

The in-flight service provided by our National Airline is regarded as one of the best in the world. The ground services are reasonably well provided for by the ground personnel. I am sure that the standard of these services could have been better had it been properly backed up by an efficient and effective management. The lack of proper and efficient management back-up is apparent in many instances. It has caused a great deal of inconvenience and embarrassment to the general public at large. The cargo handling facilities are grossly inadequate at Kota Kinabalu. Goods on transit are scattered all over the place outside the terminal building and the cargo sheds at the mercy of rain and shine and itchy hands. It is therefore possible that these cargoes which have been held at Kota Kinabalu for transit to the other parts of Sabah may never reach their destinations, or even if they do reach, it may be months' delayed. It is understood that repeated requests have often been made to top management for necessary funds to install proper cargo handling facilities, but all these are to no avail. The management indecision and inaction has forced the Local Authority in Kota Kinabalu to take action to remove the goods which had been stored in contravention of their by-laws. It was only then that the management acted in putting the matter right, but only for the time being. This incident reflects poorly indeed on the management capability and efficiency.

Proper planning and co-ordination are lacking in the management of MAS with the Civil Aviation authorities and the Ministry of Transport. According to the announcement made by MAS, it would introduce Airbus services to Sabah. But the terminal building in Kota Kinabalu has the capacity to handle only 100 passengers and nothing seems to be forthcoming to improve the capacity to cope with the increased number of passengers to be carried by the Airbus. The State Government and the people of Sabah are rather concerned with this unhealthy situation. The State Action Committee has recently decided to borrow a tent

from the military as shelter and additional temporary air terminal space to cope with the situation. This situation would not have arisen if better forward planning, co-ordination, decision and action had been taken by MAS, the Civil Aviation authorities and the Ministry of Transport.

Mr Speaker, Sir, it is very much regretted that the Ministry of Transport has hitherto adopted an indifferent or even negative attitude towards the provision of proper airport terminal facilities in Sabah. The terminal buildings at Kota Kinabalu and Sandakan are grossly inadequate to handle the present passenger and cargo traffic volumes. New air port terminal buildings in Kota Kinabalu and Sandakan were planned for the Second Malaysia Plan and we are now entering the final year of the Third Malaysia Plan, and yet the chances of getting the building completed are remote even for the Fourth Malaysia Plan. The extension of Tawau Airport runway has been unduly delayed and it has no signs of commencement of work in the near future. I would urge the authorities concerned to recognise the urgency of this matter and take immediate action to provide proper airport facilities in Sabah.

The potential traffic generation in Sabah is also recognised by other Airlines. The *Philippines Airline* has introduced its services to Kota Kinabalu since September this year. *Garuda* has been making landings in Kota Kinabalu for the past three months. I understand, however, that due to certain technicalities and formalities, *Garuda* has only been allowed to make technical landings without passenger rights, unlike the *Philippines Airline*. We have heard so much about forging closer relationship with our ASEAN neighbours but I fail to comprehend why such technicalities cannot be cleared so as to enable our neighbouring countries to have a better and stronger link with Sabah for the benefit of the people of the countries.

Mr Speaker, Sir, on board our domestic flight, western food is often served without any local flavour. It is time that Malaysian should introduce Malaysian food on board our domestic flights so as to promote our national identity.

It is also time that MAS management must not single out Sabah for unfair discriminatory treatment. When it first introduced the

cancellation penalty, Sabah became the testing ground for the six months before it was introduced in Peninsular Malaysia. This is highly inequitable on ground of justice and fairness. The rules once introduced must be applicable to all the travelling public in Malaysia at the same time. I would, therefore, appeal to MAS to consider making refunds of the penalty collected from the travelling public in Sabah during the six months' period.

Mr Speaker, Sir, I have only cited some examples to show the inherent weaknesses in the present MAS top management. I hope the authorities concerned would carry out their promise to the people to re-organise, overhaul and improve the management capability of our National Airline.

Honourable Members will agree with me that in the difficult year ahead we cannot afford to allow any weak link in the chain to impede the achievement of our budgetary goals. I am confident that with improved management and operational capability of the various implementing agencies for which large sums of money have been budgeted, the budgetary goals presented to the House by the Honourable Minister of Finance can easily be achieved.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Kinabalu.

6.05 ptg.

Tuan Mark Koding (Kinabalu): Tuan Yang di-Pertua, saya juga bangun untuk menyokong Belanjawan bagi tahun 1980 yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan. Sambil kita membincangkan objektif dan langkah-langkah berhubung dengan Belanjawan ini saya merasakan pelaksanaan sebenar dasar-dasar yang luas objektif-objektif dan program-program kita mengenai memerlukan tumpuan, perhatian kita secara khusus.

Saya pernah bercakap di Dewan yang mulia ini berhubung dengan perlunya kita mempunyai satu sikap sebenar selaras dengan sifat kita sebagai sebuah masyarakat berbilang kaum. Sehubungan dengan ini di Dewan yang mulia ini soalan-soalan perkauman telah dibangkitkan, umpamanya, berapa jumlah bumiputra dan berapa bukan bumiputra di setengah Jabatan Kerajaan ataupun agensi-agensi Kerajaan.

Soalan-soalan seperti itu telah dijawab dengan memberikan angka-angka yang diperlukan dan ini kemudiannya mendapat siaran yang agak besar di akhbar-akhbar ataupun lain-lain alat sibaran am, tetapi malangnya angka-angka sahaja tidak boleh memberikan penjelasan yang sebenar kerana terdapat faktor-faktor yang sebenarnya mendorong kepada keadaan sehingga dalam setengah jabatan atau agensi-agensi Kerajaan terdapat lebih ramai rakyat dari satu kaum tertentu sahaja, termasuklah sikap memi ih kerja di kalangan satu-satu kaum tertentu, faktor sejarah dan lain-lain lagi dorongan. Dan adalah malang bagi rakyat sama ada di luar bandar ataupun di bandar, khususnya di luar bandar di negeri Sabah kerana tidak dapat memahami kedudukan sebenar di sebalik angka-angka yang diberikan itu. Umpamanya, mereka tidak faham kenapa begitu ramai kaum bumiputra yang berkhidmat dengan Pasukan Polis dan Angkatan Bersenjata yang lain, kenapa juga terlalu ramai rakyat keturunan India berkhidmat di Jabatan Keretapi. Rakyat juga mungkin lupa bahawa terdapat terlalu sedikit ataupun mungkin tidak ada langsung rakyat keturunan Dusun Kadazan berkhidmat dalam mana-mana juga Jabatan Kerajaan atau agensi-agensinya di Semenanjung Malaysia semata-mata kerana jumlah terbesar kaum Dusun Kadazan ini terdapat di Sabah sahaja. Adalah lebih malang lagi sekiranya mereka suku kaum itu berfikir bahawa semua ini adalah cara dari Kerajaan ataupun cara dari dasar Kerajaan untuk mengontrol dan menekan satu-satu kaum tertentu untuk memelihara kepentingan kaum-kaum yang lain yang mana sesungguhnya bertentangan dengan kepentingan dasar negara sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, pada ahli-ahli Barisan Nasional saya rasa soalan mengenai berapa jumlah bumiputra dan bukan bumiputra di jabatan-jabatan dan agensi-agensi Kerajaan dengan jawapan memberi angka-angka yang diperlukan seharusnya ditimbulkan dalam sidang-sidang Barisan Nasional sahaja di mana berbagai masalah mengenai perkara yang saya sentuhkan itu boleh ditimbulkan dan diselesaikan. Tidak usahlah di Dewan kecuali keadaan betul-betul mendesak. Ini adalah penting kerana apabila rakyat jelata gagal memahami apa sebenarnya di sebalik angka-angka itu dan seterusnya mendapat gambaran yang kurang sihat maka keharmonian di kalangan mereka akan terjejas.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya suka menyentuh soal keselamatan. Dalam soal ini telah banyak diperkatakan mengenai keselamatan di Semenanjung, maka dengan hal itu saya tumpukan perhatian kepada keadaan di Sabah sahaja dan saya menyokong pendapat wakil dari Keningau bahawa bot-bot peronda Marine Police di Perairan Sabah (Sabah Territorial Waters) mesti dipermodenkan. Cuma saya suka menambah bahawa saya berpendapat telah sampai masanya bagi Kerajaan memikirkan untuk membekalkan helikopter moden kepada pihak Marine Police untuk kegunaan rondaan. Saya pasti bahawa dengan adanya helikopter Choppers' Squad type ini maka rondaan ke atas Perairan Sabah yang begitu luas akan dapat diperhebatkan lagi dengan lebih efficient dan berkesan. Kalau tidak kejadian-kejadian keganasan lanun akan berterusan seperti yang berlaku di Perairan Sabah yang dilaporkan di *New Straits Times* semalam dan hari ini.

Sabah memang terkenal dengan keamanannya tetapi di kebelakangan ini kita sering mendengar kes-kes rompakan di laut (piracy) dan ada juga hijacking dan pembunuhan pemandu-pemandu motokar, teksi dan land-rover seperti yang terjadi di pertengahan jalan Sandakan/Ranau tidak lama dahulu. Dalam hal ini Kerajaan perlunya membesarkan ataupun to up-grade the police stations di pendalaman seperti di Ranau dan di Tambunan dalam kawasan yang saya wakili.

Dalam rancangan mengup-gradekan balai-balai polis di pendalaman, Kerajaan haruslah mengambil kira keadaan alam sekelilingnya seperti ketiadaan jalanraya, penduduk yang bertaburan dan bukannya jumlah penduduk sahaja yang dijadikan syarat sebelum sesuatu police station itu diup-gradekan atau diperbesarkan. Dan tidak ada gunanya bagi Kerajaan membekalkan lebih patrol car atau land-rovers di kawasan yang saya sebutkan dalam usaha memperbesarkan oleh kerana kekurangan jalanraya.

Bagi sesuatu kawasan yang mengandungi berpuluh-puluh kampung yang melibatkan 5 hingga 20 batu berjalan kaki, turun bukit naik bukit dan menyeberang sungai, saya rasa alternative yang paling baik ialah helikopter seperti yang digunakan oleh doktor udara Yayasan Sabah yang menggunakan pesawat heli.

Saya beralih kepada perkhidmatan bomba di mana di kawasan yang saya wakili khususnya Ranau dan Tambunan kebakaran kedai-kedai juga banyak berlaku di kebelakangan ini. Saya yakin Kerajaan mampu mengorbankan sedikit kewangan untuk mendirikan balai bomba sekurang-kurangnya di Ranau dan Tambunan demi keselamatan rakyat dan hartabenda mereka.

Dalam bidang perkhidmatan kehakiman, pengadilan pula kawasan Kinabalu hanya diwakili oleh majistret tidak lebih dari sekali dalam satu tahun oleh kerana tidak ada kemudahan. Rakyat di luar bandar tidak menikmati keadilan. (*Dengan izin*) backlog of cases semakin bertambah. Saya merayu supaya di pendalaman sebuah bangunan majistret didirikan di Keningau dengan ditetapkan seorang majistret sekurang-kurangnya Kelas Satu yang tetap yang akan mempunyai bidang kuasa (jurisdiction) yang meliputi kawasan Ranau dan Tambunan.

Tuan Yang di-Pertua, kesemua ini sebenarnya sudah dimasukkan dalam Rancangan Malaysia Keempat dan diharapkan kelulusan daripada peringkat pusat.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai seorang Ahli Bebas, saya berasa gembira untuk menyatakan bahawa Kerajaan di bawah pemerintahan Barisan Nasional berkemampuan dan berkekuatan untuk meninggikan taraf hidup rakyat negara ini. Kemampuan dan kekuatan Kerajaan ini jelas mendapat perhatian dari negara-negara.

Baru-baru inipun umpamanya amat menyayukan hati kita apabila mengetahui bahawa pemimpin Australia Utara merasakan adalah lebih baik dan berfaedah bagi negeri wilayahnya itu menjadi salah sebuah negeri dalam Malaysia semata-mata atas alasan pembangunan ekonomi. Tetapi di samping itu ada juga yang menentang, tidak menyokong Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, bagi diri saya, saya tidak mahu menghargai pendirian yang hanya menyokong kewujudan dasar Belanjawan, 1980 seperti DAP tetapi dalam huraiannya setiap perkara yang disentuh adalah merupakan tentangan kepada dasar yang dia mendakwa menyokongnya. Jadi, kesimpulannya ini adalah menentang ertinya.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan telah mengingatkan kita: "Bahawa kita akan terus juga

melalui masa-masa yang sukar dan kita akan menghadapi satu tahun yang sukar." Oleh itu, kita tidaklah boleh membiarkan sesiapa pun dan mana-mana juga cuba hendak membangkitkan perkara-perkara yang akan menggagalkan segala objektif yang terkandung dalam Belanjawan yang dibentangkan oleh beliau itu. Sekiranya kita dapat menyekat percubaan-percubaan pihak-pihak berkenaan itu dan saya yakin kita mampu melakukannya, saya yakin segala langkah dan strategi yang dibentangkan oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan akan mendatangkan hasil yang baik dan akan membawa kemakmuran yang berlebihan kepada negara bagi membolehkan rakyat hidup dalam keadaan yang lebih selisa lagi.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Tanjong.

6.20 ptg.

Tuan Wong Hoong Keat (Tanjong): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk membahaskan Belanjawan, 1980. Multi-national corporations (MNCs), kadangkala disebut sebagai Global Corporations, adalah satu cara moden sistem mercantile neo-kolonial yang telah wujud di negara kita sejak pemerintahan kolonial.

Dalam masa itu, syarikat-syarikat perdagangan asing seperti Syarikat India Timur, telah bergiat di sini untuk mengeksploit sumber-sumber bahan-bahan mentah seperti getah, bijih dan buruh murah atau "cheap labour" bagi keuntungan kewangan untuk ibu pejabat asing. Hari ini, Syarikat India Timur tidak wujud lagi dan ia telah diganti oleh MNCs contemporary seperti ESSO, SHELL, EXXON, MITSUBISHI, ITT, ROBERT, BOSCH, MOTOROLA dan lain-lain yang tidak berbeza, baik dalam falsafahnya mahupun dalam amalannya dengan tujuan untuk mengeksploit negara-negara yang sedang membangun seperti Malaysia dan memberi faedah kepada kita dengan kadar marginal.

Memanglah dipersetujui bahawa sebagai satu enterprise perniagaan seperti lain-lain perniagaan, salah satu objektif utama setiap enterprise itu ialah untuk mendapat keuntungan maksima. Tetapi, dalam pada itu, mereka ini hendaklah membantu kita dalam masalah-masalah ekonomi dan pembangunan. Walau bagaimanapun, kita boleh lihat dengan mata kepala kita sendiri di mana kebanyakan MNC yang bergiat di Malaysia telah "over-exploit" keadaan di sini.

Satu feature yang biasa dalam satu-satu MNC ialah kawalan dan kontrol keseluruhan ekuiti dan pengurusan. Ibu pejabat-ibu pejabat asing merizabkan hak luas kepada diri mereka dalam soal-soal besar mengenai keputusan, dasar, perantikan peringkat atas dan pelaburan. Dalam sebilangan MNC, jawatan-jawatan senior adalah dirizabkan hanya untuk "expatriate". Ini juga berlaku dalam pengurusan pertengahan. Ini memberi sedikit peluang sahaja kepada pengurus-pengurus tempatan untuk mendapat kemahiran dan cara pengurusan. MNC tidak mempunyai niat tulin untuk melatih pengurus-pengurus kita untuk memegang jawatan-jawatan pengurusan di peringkat atas. Tindakan ini dianggap oleh mereka sebagai satu-satu yang sangat "expensive" kepada mereka.

Dalam ertikata exploitasi buruh, cara-cara yang digunakan oleh MNCs ini adalah tidak adil; mereka menggunakan buruh yang murah dan membayarkan pekerja-pekerja mereka gaji yang sangat rendah yang tidak sebanding dengan keuntungan yang diperolehi oleh perbadanan-perbadanan MNCs ini. Ramai pekerja-pekerja MNCs tidak dibenarkan menjadi ahli-ahli kesatuan sekerja ataupun di-cegah menyertai kesatuan-kesatuan sekerja. Dalam perkara ini, contoh tauladan yang ditunjukkan oleh Kerajaan adalah sangat-sangat menyedihkan kerana Kerajaan bukan sahaja menyahut seruan syarikat-syarikat tersebut malahan membantu perbadanan-perbadanan MNCs itu. Undang-undang Buruh yang sihat hendaklah diperkenalkan untuk menentukan tenaga buruh kita tidak bertindas lanjut, dan pekerja-pekerja kita hendaklah dibayar secara adil untuk kerja yang dilakukan oleh pekerja-pekerja kita.

Perbadanan-perbadanan MNCs mempunyai banyak "advantages" jika dibanding dengan perniagaan-perniagaan tempatan. Mereka diberi konsensi cukai, cuti cukai yang panjang dan apa yang diakibatkan pada akhirnya ialah kita sebenarnya membayar mereka untuk duduk di sini dan menyediakan infrastruktur-infrastruktur dan kemudahan-kemudahan untuk memujuk mereka datang ke sini. Perniagaan-perniagaan kecil tempatan tidak beruntung apa-apa pun dari Kerajaan dan mereka dibebankan dengan cukai-cukai dan banyak item-item perniagaan-perniagaan ini tidak dibenarkan dikecuali daripada cukai oleh Jabatan Hasil Dalam Negeri dan ini telah menghalang perniagaan-perniagaan kecil

daripada memajukan asset-asset produktif mereka serta juga mengumpulkan modal. Undang-undang hasil yang baru hendaklah diperkenalkan untuk membantu perniagaan-perniagaan kecil membayar cukai-cukai yang kurang sebagai cara untuk memajukan asset-asset produktif mereka serta juga memperluaskan perniagaan mereka.

Perbadanan-perbadanan MNCs yang diberikan konsensi-konsensi dan insentif-insentif menggunakan macam-macam cara untuk mengelak yang tidak menguntungkan kita. Umpamanya, mereka menggunakan cara "transfer pricing" iaitu mengenakan harga yang berlebihan untuk bahan-bahan atau barang-barang yang diimpotkan oleh mereka itu dan sebaliknya mengenakan harga yang berkurangan atau "underpricing" export-export mereka yang akan menunjuk yang keuntungan yang diperolehi mereka adalah terlalu sedikit, dan dengan membuat demikian mengelak pembayaran cukai.

Satu lagi contoh ialah penghantaran wang atau "repatriation" yang dilakukan oleh MNCs ini. Perbadanan-perbadanan ini membayar ibu pejabat mereka yang berpusat di

seberang laut bayaran-bayaran yang berlebih dalam bentuk bayaran patent, bayaran pengurusan, bayaran lesen, royalti dan lain-lain. Urusan-urusan perdagangan yang dijalankan oleh MNCs ini dengan ibu pejabat mereka meliputi "simple accounting entries" yang tidak menunjukkan apa-apa penghantar wang dan ini telah menafikan kita wang pertukaran asing serta wang yang lain untuk mendorong ekonomi kita.

Matlamat utama kebanyakan MNCs yang beroperasi di Malaysia ialah untuk menggunakan Malaysia sebagai "dumping ground" untuk alat-alat dan kemudahan-kemudahan mereka yang sudah pun lapuk.

Tuan Yang d'-Pertua: Ahli Yang Berhormat ada hendak cakap lagi?

Tuan Wong Hoong Keat: Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Boleh sambung. Dewan ditangguhkan sehingga pukul 2.30 petang, hari Isnin, 5hb November, 1979.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.